

GLAS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Odlikovanja

Ob Dnevu republike in 20-letnici vstaje je predsednik republike Josip Broz Tito odlikoval 7077 zaslužnih posameznikov iz političnega in javnega življenja ter iz gospodarskih organizacij in znanstvenih in kulturnih uslužbenec pri ljudskih odborih itd. Prav tako je bilo odlikovanih večje število brigadirjev in mladinskih delovnih brigad, ki so se posebno izkazale pri gradnjah avtomobilske ceste Grdelica-Skopje.

Med nagrajenimi iz našega okraja je tudi sekretar Okrajnega komiteja ZKS Kranj Janko Rudolf, ki mu je dodeljen Red republike z zlatim vencem za posebne zasluge na področju javne dejavnosti kot prispevek k splošnemu napredku države, Z Redom dela z rdečo zastavo pa je bil odlikovan predsednik Okrajnega odbora Zveze borcev Ivan Bertonec za posebno prizadevanje in dosežene uspehe v socialistični graditvi naše države.

Z Redom dela in zlatim vencem so bili še odlikovani: Andrej Brovič, Smilja Gostiša in Danilja Gril iz Kranja, Vladimir Peraič iz Trzica in Pavel Tolar z Bleda.

Nekatere pomanjkljivosti finansiranja v zdravstvu

Najprej programi - potem predračuni

Kranj, 5. decembra - Dnevni red današnje skupščine Okrajnega zavoda za socialno zavarovanje je bil zelo obširen. Kot najvažnejši točki dnevnega reda gre omeniti poročilo o delu zavoda za socialno zavarovanje od januarja do septembra letos in poročilo o izvršenem delu na področju sklepanja pogodb z zdravstvenimi zavodi na Gorenjskem.

Po omenjenih poročilih, ki jih je podal direktor zavoda Ivo Majdič, se je razvila obširna in tehtna diskusija, v kateri je bilo govora o najaktualnejših problemih, ki se porajajo predvsem v zvezi z vsklajevanjem novega zakona o zdravstvenem varstvu in zakona o socialnem zavarovanju ter o težavah, s katerimi se morajo spoprijeti zdravstveni zavodi pri iskanju novih oblik finansiranja zavodov in nagrajevanja članov svojih kolektivov. Tako so na primer govorili o tem, da zdravstveni zavodi največkrat nimajo dobrih programov dela ali pa so jih na-

redili šele na osnovi razpoložljivih denarnih sredstev. Prav tako je eden izmed diskutantov omenil, da je zelo zgroščeno, ker so zdravstveni zavodi na prvo mesto postavili probleme okoli finansiranja zavodov, pri tem pa pozabili, da je prvi pogoj za pravilno finansiranje in nagrajevanje dobra notranja organizacija zavoda, o kateri še ne more biti govora.

Kot večjo nepravilnost naj omenijo tudi to, da ni najboljšje ustaljena navada, da s sredstvi, ki so namenjena za socialno zavarovanje, razpolagata le zavod in njegova skupščina, ki bi morala biti le posrednik med zavarovalci in zdravstveno službo. Velika pomanjkljivost je, da se občinski ljudski odbori in njihovi organi ter delovni kolektivi ne zanimajo za to, kam gre denar, oddvojen v te namene. Vendar se bo prav v zvezi z novim načinom finansiranja zdravstvene službe treba sprijazniti s tem, da je dinar, ki je namenjen za socialno zavarova-

nje, prav toliko vreden kot tisti za gospodarske, komunalne ali druge namene in je torej nanj treba prav tako paziti in ga ekonomično uporabiti.

V razpravi je bilo govora tudi o vlogi, ki jo bodo morali v najkrajšem času prevzeti zdravstveni centri, o nedelavnosti svetov kot družbenih organov zdravstvenih zavodov, o neuporabnosti vedno zastarele operativne evidence, o obratnih ambulajah in o drugem. Vsi ti problemi, ki smo jih tu le bežno nakazali, zaslužijo, da s pogovori o njih kdaj drugič obširneje. - M. S.

Jutri seja OLO Kranj

Za jutri, 7. decembra, ob 8.30 je sklicana 56. skupna seja obeh zborov Okrajnega ljudskega odbora Kranj. Na seji bodo obravnavali in sklepali o ustanovitvi Cestnega podjetja v Kranju, sklepali o predlogu za imenovanje vršilca dolžnosti direktorja omenjenega podjetja in izvolili sodnika okrajnega sodišča.

Odborniki obeh zborov bodo sklepali tudi o predlogu za pritrilitev k odločbam ObLO Jesenice in ObLO Trzica o dodelitvi skupnih pašnikov in o nekaterih spremembah v komisiji za odlikovanje in v gradbenem odboru za gradnjo sodne stavbe v Kranju. Na seji bodo predvidoma imenovali tudi komisijo za pripravo statuta okraja Kranj.

Pred proslavo v Skofji Loki

Srečanje borcev Cankarjevega bataljona

VSEPOVSOD ŽIVAHNE PRIPRAVE

Zgodovina je mrtva in nema, pa vendarle živa. Živa takrat, kadar so v zgodovinskih analih zapisani dogodki, ki se kakor nit vlečejo skozi naše sedanje življenje. In sklop takih dogodkov je naša ljudska vstaja, naš upor proti zatiranju in hlapčevanju. Nit, ki nas povezuje z dražgoško bitko ali z znano poljansko vstajo, ne bo nikoli pretrgana.

V Skofji Loki bo 24. decembra osrednja okrajna proslava 20-letnice vstaje in Dneva JLA. Za organizacijo te proslave so firmirane posebne komisije, ki so priprave te dni aktivno delovale. Sprejet je že tudi okvirni program proslav. V soboto, 23. decembra, bo v Poljanah srečanje borcev Cankarjevega bataljona. V Poljanah bo prišla tudi kulturna skupina IX. korpusa. Zvečer bo v tem kraju velik partizanski miting in akademija, na kateri bodo sodelovali tudi kulturniki omenjenega korpusa. V Poljanah bo ta dan zavelo praznično razpoloženje.

Tudi Skofja Loka bo že v soboto sprejela svoj vsakdanji videz. Odeva v zastave bo pričakala prve udeležence. V mestu bodo številne prireditve. Znameniti skofjelokski grad pa bodo osvetljevali žarometi.

Naslednji dan, to je v nedeljo 24. decembra dopoldne se bo pričela v Skofji Loki osrednja pro-

slava. Na njej bo s kulturnim programom sodelovala domača Svoboda. Spored bodo popostrili številni recitatorji in pevci. Predvideva se, da bodo na proslavi sodelovali tudi predstavniki partizanskih enot, ki so se prvo leto upora borile proti okupatorju na Slovenskem. Cankarjevemu bataljonu bodo izročili SLOVENSKO PARTIZANSKO ZASTAVO. To je namreč dobil omenjeni bataljon z odlokom Glasnega odbora OF za uspešne borbe na Gorenjskem v letu 1941, vendar zastave takrat ni mogel prevzeti.

Ta dan se bo zgrnilo v Skofjo Loko vsaj tako pričakujejo organizatorji, približno deset tisoč ljudi. Slaba polovica jih bo pripela iz ostalih gorenjskih občin in od drugod. Tako bo Mestni trg v Skofji Loki, kjer bo proslava, natrpan z ljudmi.

Vzporedno z organizacijo same proslave pa je treba poskrbeti tudi za prekrbo, prevoze in drugo. Na vse to so organizatorji proslave pripravili. - J. P.

Ob iskanju oblik za uveljavljanje stanovanjske zakonodaje

Predplačila za stanovanje

V KRANJU PRIPRAVLJAJO SIRŠO RAZPRAVO O TEM, KAKO NAJ BI KOLEKTIVI POSPELILI STANOVANJSKO GRADNJO

Minilo je več ko leto, kar smo precej govorili o novi stanovanjski politiki. Tudi pisali smo o tem. Vendar so nekatere stvari ostale ob uresničevanju na slepem tiru. To še posebno velja za načelo o finansiranju stanovanjske gradnje in za sodelovanje zainteresiranih državljanov pri tem. Bilo je več poskusov, da bi uvedli neke vrste varčevanje, neke oblike predplačil itd. V jeseniški občini in tudi v Skofji Loki so v začetku zelo dobro zaorali. Toda danes iz tega ni bistvenih uspehov, zakaj v obeh krajih še dobre namere niso uresničile sprico nezadostnih sredstev v stanovanjskih skladih.

Sklad za stanovanjsko gradnjo v Kranju pripravljajo sedaj širšo razpravo o tem vprašanju. Po daljših posvetovanjih in po izkušnjah v našem okraju, v Ljubljani in Mariboru so izdelali priporočila, kako naj bi v delovnih kolektivih organizirali in zbirali sredstva za stanovanjsko gradnjo. Gre predvsem za sistem predplačila. Razprave okrog drugih oblik, kot na primer direktne prodaje stanovanj, prodaje na obroče, o zadružni gradnji, o možnih varčevanju za nakup stanovanj in podobno, trenutno puščajo ob strani, ker menijo, da je trenutno najnujnejše uvesti obliko predplačila za stanovanjsko pravico.

V glavnem predlogu predvideva, naj bi prosilec oziroma kandidat za stanovanje vplačal 15 odstotkov vrednosti stanovanja vnaprej. To merilo (15 odst. posameznika in 85 odst. za organizacijo in družbo) pravijo, da ustreza z obeh vidikov. Posameznik, ki bi vplačal to vsoto, bi si zagotovil pravico do stanovanja. Njegovo predplačilo pa bi se mu seveda uploščevalo pri odplačevanju amortizacije oziroma pri mesečni stanarini. To se pravi, da bi bilo stanovalcu to predplačilo povrnjeno.

Toda težava je šestokrat v tem, da kandidat za stanovanje ne zmore tolikšnega predplačila. Vsaj ne v kratkem roku - v letu ali dveh.

Če bi namreč prosilec stanovanja sklenil pogodbo za stanovanje čez 10 let, bi na primer lahko vplačeval dokaj zmerne mesečne obroke, da bi si to pravico pridobil. Če pa bi hotel stanovanje že v prihodnjem letu, bi moral skotraj celotno vsoto položiti. Pri taki zahtevi pa se bo marsikdo umaknil.

Spričo tako ugotovitev so marsikje že začeli razpravljati, da bi v kolektivih ustanovili poseben sklad, ki naj bi bil na razpolago za te potrebe oziroma pospeševanje stanovanjske gradnje sploh. Povsem odprto pa je vprašanje, iz kakšnih virov naj se ta sklad zbira.

KAJ PA TISTI, KI ZE IMA STANOVANJE?

Pred tem vprašanjem so se ustavili zlasti v Mariborski tekstilni tovarni. Menili so, da ni prav, da se kar na lepem uveljavi načelo predplačila za stanovanjsko pravico in da se pri priti opusti dosedanj sistem prioritete. Ob odobritvi kolektiva so uvedli neke vrste posojilo, v katero mora prispevati vsak zaposlen za dobo petih let. Višina tega posojila pa je zelo različna in upošteva, kako je neludo prišel do stanovanja. Minimalni prispevek je predviden za tiste, ki stanujejo v lastnih hišah, največ pa morajo prispevati oni, ki so dobili stanovanja od podjetja. Tako celotni kolektiv s posojilom krepki sklad za stanovanjsko gradnjo in iz tega sklada dobijo določeno posojilo tisti, ki ga trenutno potrebujejo.

V občini Ljubljana-Siška so izdelali predlog, po katerem bo kandidat za stanovanje vplačal 20 odstotkov, podjetje iz skladov 30 odstotkov, ostalo polovico pa

občinski sklad za stanovanjsko gradnjo.

Tudi v naših podjetjih so doslej že različna stališča do tega vprašanja. Oblika pomoči kolektiva oziroma posebnega sklada v kolektivu bi lahko razvila tudi zadružno gradnjo, čeprav ta povzroča precejšnje probleme (zlasti iz urbanističnega vidika).

Zbiranje sredstev, kot pravijo, je sedaj toliko aktualnejše, ker je prav tu ozko grlo. Pred leti je primanjlovalo opeke, cementska, stekla in drugega materiala. Prav tako so bile zmogljivosti gradbenih podjetij in še posebno obrtniških del zelo zavzete. Danes pa se je vse to močno razvilo in bi večja sredstva lahko pospešila stanovanjsko gradnjo, kar je zlasti v industrijskih središčih zelo aktualno. - K. M.

K. M.

Podjetja zanemarjajo servisno službo

V NAŠEM OKRAJU SAMO 33 VRST SERVISOV - POMANJKANJE PROSTOROV, STROKOVNIH DELAVCEV IN REZERVNIH DELOV

Osnovni namen servisov je, da morajo vzdrževati in popravljati predmete široke potrošnje v svojih delovnih prostorih ali na domu, ustanovitelji teh servisov pa bi morali biti podjetja, ki proizvajajo predmete široke potrošnje. Toda brez pomislekov lahko zapisemo, da so podjetja doslej bolj kot ne zanemarjala servisno službo, vsaj kar zadeva kranjski okraj in da se zaradi tega potrošniki večkrat znajdejo v nemilosti.

Na Gorenjskem imamo le 9 podjetij in dva privatnika, ki imajo sklenjene pogodbe z industrijskimi podjetji, da lahko opravljajo 33 vrst servisov. Tako majhna številka pomeni v primerjavi s predmeti široke potrošnje (od -fišketov- pa če hočete do žepne svetilke) skoraj nič. Da bi to -ničlo- podkrepili, naj še zapisemo ugotovitev Okrajne zbornice za obrt in komunalo, da servisa v pravem pomenu na Gorenjskem sploh ni. Podjetja v večini delajo v neprimernih prostorih, v katerih ne morejo razviti svoje dejavnosti ali pa jim manjkajo strokovni delavci ali pa sploh nimajo rezervnih delov, da bi tako opravljali popravila v zadovoljstvo potrošnikov.

In kakšna je struktura teh servisov? V okraju je pet podjetij, ki opravljajo popravila na motornih vozilih, tri podjetja za popravilo radijskih in televizijskih sprejemnikov, Elektro Kranj ima pogodbo z Hidromontažo Maribor, servisna služba pa je še za proizvod TOPS iz Ljubljane in hladilnike TOBI zadnja dva opravljata privatnika). Za vse ostale tehnične predmete, predvsem pa gospodinjske pripomočke, na Gorenjskem ni niti enega servisa.

Ze peaj smo omenili, da med obstoječimi podjetji pravzaprav servisa sploh ni. Razvoj obstoječih servisov pa ovira predvsem obremenjenost, ki je razumljiva zaradi premajhnega števila servisnih služb. Najbolj razširjeni servisi so servisi TOMOS, ki so razen v radovljiški tidi v vseh ostalih občinah. Toda tudi za te je dovolj dela, če upoštevamo, da

kranjski Agroservis dela v skrajno neprimernih prostorih in da v sedanjih pogojih, kljub temu da

organizaciji, ki jo je pokazal predsednik ObO RK Pavle Dalar, predsednik komisije za krvodajalstvo Boris Hmeljak in drugi. Zlasti pa so za to akcijo pokazali razumevanje v Zelezarni.

Težave v prvih dneh so bile delno posledica pretrane lanske vne. Lani so namreč organizatorji slabo razdelili veliko udeležbo in pripravljenost prostovoljcev in se je dogajalo, da so mo-

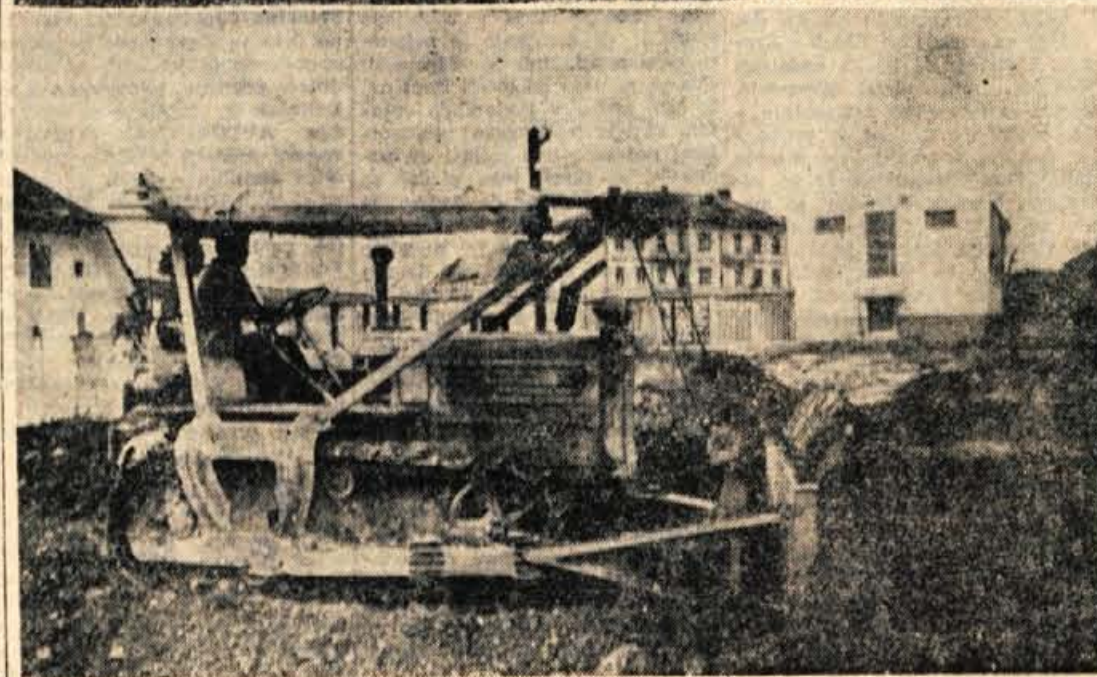
rali ljudje čakati zunaj na mrazu po več ur, preden so prišli na vrsto. Bojazan pred prav takim čakanjem pa je letos prve dni rodila obraten izid - premalo udeležencev, tako da je ekipa čakala posamezne prihajajoče in uspeh je bil pod pričakovanjem.

Okolišna raznesla vest, da kri izvažamo za devize itd. Te bolj navadne kot zlonamerne govorice pa so seveda tudi škodovala odzivu. Na Okrajnem odboru RK v Kranju so zagotovili, da o izvozu krvi nikakor ni govora. To ne dela nobena država na svetu, ker to ni blago za kupčijo. Prva leta smo dajali določeno pomoč samo posameznim zavodom v naših brateških republikah. Zdaj, ko je že tudi tam razširjeno krvodajalstvo, pa moramo zadoščati samo naše potrebe; v glavnem ljubljanske klinike, kranjsko porodnišnico, bolnišnico na Golniku in ostale porodnišnice v Sloveniji, ki porabijo po več tisoč litrov krvi letno, da lahko pomagajo oziroma rešijo življenje prizadetim posameznikom. Tudi dr. Sonja Sovdat-Basnić na Zavodu za transfuzijo

(Nadaljevanje na 2. strani)

(Nadaljevanje na 2. strani)

TOKRAT V SLIKI • TOKRAT V SLIKI

Za avtobusno postajo v Radovljici so pred kratkim začeli s pripravilalnimi deli za gradnjo velike trgovske in poslovne zgradbe. Pomanjkanje takih prostorov je v Radovljici že vrsto let zelo pereče, z združitvijo treh občin pa se je potreba po novih poslovnih prostorih še povečala. V novi zgradbi bodo prostori za trgovino s sadjem in zelenjavo, za samopostrežno trgovino, manufakturno itd. Razen teh pa bodo v tej zgradbi še prostori za Delavsko univerzo, Zavod za socialno zavarovanje, Zavod za zaposlovanje delavcev in za nekatere družbene organizacije. Zgradba naj bi bila zgrajena že v letu 1963

Nova ureditev cestne službe

Temeljni zakon o javnih cestah in zakon o cestnih podjetjih sta vključila sedanje cestne uprave v naš gospodarski sistem. Z novim letom bodo namreč lahko s cestnino gospodarila le cestna podjetja. Zato je treba tudi na Gorenjskem ustanoviti cestno podjetje. O tem bo razpravljal Okrajni ljudski odbor na jutrišnji seji.

V razpravi in v pripravah za ustanovitev cestnega podjetja na Gorenjskem sta v glavnem prevladovali dve varianti. Po prvi naj bi v naših občinah ustanovili cestna podjetja, ki bi gospodarila le s cestami III. in IV. reda. Cestno I. in II. reda z območja našega okraja bi spadale v pristojnost cestnega podjetja s sedežem v Ljubljani. To podjetje naj bi imelo republiški značaj. Vendar je slaba stran te variante v tem, da bi bile možnosti za koordinacijo cestne službe na istem področju zelo slabe.

Po posvetovanjih s pristojnimi

republiškimi organi in tudi z zastopniki drugih okrajnih ljudskih odborov pa so se spoznavali, da bi za območje okraja ustanovili cestno podjetje, ki bi gospodarilo s cestami I., II. in III. reda. Ta varianta je za razmere v naši republici najbolj ustrežna, ker omogoča enotno organizacijo oz. gospodarjenje s cestami od I. do III. reda, ki so gospodarsko najpomembnejše.

Na podlagi teh razgovorov je Sekretariat za promet LRS že sestavil ustrezeni predlog za ustanovitev cestnega podjetja s sedežem v Kranju, ki bi gospodaril s cestami od prvega do tretjega reda. Po osnutku te odločbe, če jo bo na jutrišnji seji sprejel ljudski odbor, bo cestno podjetje v Kranju gospodarilo z nad 607 km cest; od tega je nad 245 km cest prvega in drugega reda, ostalo (362 km) pa so ceste tretjega reda. - J. P.

20 LET LJUDSKE REVOLUCIJE

ODLOČILNI POSVET
5. decembra 1961 je bilo odločilno posvetovanje političnih in vojaških funkcionarjev Gorenjske, na katerem so razpravljali o razvoju partizanskih enot, o razporejenosti prebivalstva in o oboroženem uporu proti okupatorju. Na tem posvetovanju je prišlo do sklepa, da je treba organizirati splošno vstajo. Na posvetovanju so se zmenili tudi za krepitev in oblike, kako naj bi se te vstaje začele. Najbolj se dozorile pogoji za to v bolj oddaljenih krajih v jeseniškem predelu, kjer ni bilo močnih sovražnih enot, a je bil vpliv revolucionarnega gibanja jesenskih železarjev zelo močan. Zato so se zmenili, naj bi bilo tako središče vstaje v Gornjesavski dolini, in sicer v Dovjem in v Mojstrani ter v bohinjskem kotu. Prav tako so na tistem posvetovanju ugotovili, da so ugodni pogoji za vstajo v Poljanski in Selški dolini.

Osnovna partizanska udarna enota, ki bi morala biti glavni

začetnik vstaje in tudi izvajalec posameznih začetnih akcij (to naj bi določilo prebivalstvo moralo), je bil Cankarjev bataljon. Zato so skupine tega bataljona krenile v začetku decembra v Gornjesavsko in bohinjsko okolico ter v Poljansko dolino. V vseh teh krajih je v drugi polovici decembra 1941 prišlo do vstaje, ki pa jo je okupator na različne načine zatrl.

TITO PREVZEL VODSTVO

Pred 24 leti - to je 7. decembra 1957 - je tovariš Tito prevzel vodstvo KPJ. Po odhodu Goršiča je bil takrat imenovan nov komite. Notranji frakcijski boji so vse do takrat močno zmanjševali moč Komunistične partije, čeprav je imela med množicami velik vpliv. Pod vodstvom tovariša Tita pa je potem KPJ kaj kmalu postala vodilna sila pri prikazovanju neposredne vojne nevarnosti in pri razkrinkavanju domačih pripadnikov fašistične politike, ki so vodili deželo v največjo nevarnost. Tako je KPJ utrjena in pripravljena lahko 1941. leta hitro poklicala ljudstvo v boj proti okupatorju in ta boj tudi vodila do končne zmage.

V boj proti alkoholizmu

V škofjeloški občini bodo organizirali predavanja o alkoholizmu. Tovrstna predavanja, ki so ponekod že bila, bodo spremljali poučni filmi. Predavanja so pripravili v sodelovanju z Rdečim križem.

Razgovori o perspektivnem planu

Tržič - Te dni predstavnik ObLO Tržič razpravljajo z ljudmi posameznih delovnih kolektivov, ki so se sestavili perspektivne plane za svoje gospodarske organizacije. Namen teh razgovorov je predvsem ta, da bi vskladili nekatere predloge podjetij in zamišljenih načrtov v okviru komunne, okrajne ali republike. Kar zadeva vsklajevanje, gre za najrazličnejša področja nadaljnega razvoja, med drugim tudi za najsmotnejšo politiko trošenja sredstev za gospodarske in negospodarske investicije. Svet za industrijo in obrt pri ObLO Tržič je že tudi pregledoval perspektivne plane gospodarskih organizacij in med drugim doslej priporočil, da naj bi tovarna pil - Triglav - in Tovarna koe in srpov Tržič našli neko primerno obliko sodelovanja. Predvsem gre v tem primeru za tovarno pil, ki ima neperspektivno proizvodnjo, podjetje pa ekonomsko ni toliko močno, da bi bilo sposobno samo preumerniti proizvodnjo na nove izdelke. V tem primeru bi bila potrebna večja investicija, ki je verjetno tudi občina ni, ki zmore. Doslej je bilo namreč prav zaradi tega že večkrat govora o morebitni združitvi omenjenih podjetij, vendar pa še ni prišlo do nikakršne oblike sodelovanja, čeprav bi bilo to lahko v korist celotnega gospodarstva v komunni. B. F.

Visoki dvorec v Poljanski dolini je sedaj zapuščen in nekdanji Tavčarjev dom propada. Zato sta OLO Kranj in Izvršni svet LS LRS priporočila škofjeloški občini, naj odkupi poslopja in okoliška zemljišča na Visokem. Z odkupom oziroma s primerno adaptacijo bi ohranili zgodovinski objekt, ki bi lahko služil gostinstvu, predvsem pa turizmu. Stroški adaptacije bi bili dokaj visoki. Najprej bi bilo treba zgraditi brv čez Poljansko Soro, ker je sedanji most že dotrajan. Pristojni organi so se s sedanjimi lastniki že pogovarjali in ti so občini dostavili tudi osnutek pogodbe. Občina bo omenjena poslopja in zemljišča odkupila, če bosta k nakupu prispevala določeni delež tudi okraj in republika.

Moderne gradnje in zima

n a VII. republiški razstavi umetniške fotografije v Kranju

Letošnje republiško razstavo umetniške fotografije je pripravil Fotoklub »Janeza Puharja« Kranj, odprli pa so jo 28. novembra v Delavskem domu. Med Kranjčani je za razstavo precejšnje zanimanje, saj nudi lep kulturni užitek. Obiskovalci si lahko ogledajo

136 fotografij 56 avtorjev, od katerih so štiri barvne (ki pa tehnično, še manj pa vsebinsko ne navdušujejo preveč). Razen tega je širija (dr. Ivo Frelih, Peter Kocjančič in Janez Marenčič) podelila tri nagrade za barvne diapozitive (zlata medalja Miro Kambič - »Vabilo na silvestrovanje«, srebrna Jože Bedenc - »Jutro na listu« in bronasta medalja Stanko Kotnik - »Za kruh«). Razstavljenih je 51 barvnih diapozitivov 13 avtorjev - žal si jih obiskovalci ne morejo ogledati.

Zirja za črno-belo fotografijo (Vlado Cizelj - Ljubljana, Peter Kocjančič - Ljubljana in Janez Marenčič - Kranj) je podelila nagrade posebej za kolektivno delo in posebej za posamezno fotografijo. Za kolektivno delo (4 slike) je prejel zlato medaljo Kranjčan Miro Kelbel, srebrno Ljubljaničan Joco Znidaršič, bronasti pa Leon Dolinšek in dr. Ivo Frelih, oboje Fotoklub Ljubljana. Za posamezno delo je zlato medaljo povsem upravičeno prejel bralec »Delo« dobro poznani fotomater Leon Dolinšek iz Ljubljane za fotografijo AVTOBUSNA POSTAJA; srebrni medalji je žirija podelila Miru Hojniku - Bark, Ljubljana za delo KROMPIR in Miru Kelbel iz Kranja za fotografijo ULICA, tri bronaste medalje: dr. Ivo Frelih (Ljubljana) - GRAFIKA, Vlado Lado (Ljubljana) - PO PREDSTAVI in Joco Znidaršič (Ljubljana) - SONCE IN SENČE. Prehodni - Puharjev pokal je osvojil Fotoklub »Janeza Puharja« iz Kranja.

Vsekakor je razstava vredna podrobnejšega ogleda. - A. T.

Zadnje dni gre bolje

(Nadaljevanje s 1. strani)

krvi LRS je ocenila govorce o izvzoku kot skrajno škodljive. - Prav takrat, ko je bila akcija na Jesenicah, so primanjkovali ljubljanskim klinikam določene skupine krvi in so jo nemudoma prisilili jekati na Jesenice. To dokazuje, da še lastne potrebe komaj krijevmo, čeprav ne dajemo več te pomoči v drugo kraje Jugoslavije. - K. M.

Ljudje in dogodki

Bonnski kancler Adenauer na poti iz Amerike ni ulegel preštetih drobšč in svoji politični denarnici, pa najbrž primanjkuje, ki ga je pustil v Belji hiši ni niti navajen šteti. Za zdaj je znano, da je njegova trgoglavoost popustila ob rušenju berlinskega zidu, ki ga je imel za prvi pogoj, preden razohesijo letake o začetku pogajanj glede berlinskega in nemškega problema. Na nedavnem izletu v Veliko Britanijo je tudi general de Gaulle zmanjšal svojo upornost in zdaj postaja vzdušje na zahodni opazovalnici manj nerazno in opremljeno z n-ko treznostjo obrambno logiko. Berlinski zid je mesto praktično zajel, saj zahodni in vzhodni vplivni tokovi ne prihajajo več nič od seboj v stik in je ta oblika zezezne izolacije na videz posilala mejniki nestrepih odnosov, ki vladajo med Nemci v mestu, kjer so si do 13. avgusta tega leta še razlagali vsakdanje skrbi Berlinci iz zahodnih in vzhodnih mestnih predelov brez slehernih težav, da jih boče na razmejitveni črti zaustavili oboje strani. Berlinski zid, ki ga s podporniki utrjujejo, je do neke mere pariral politične strasti, ki so vseh na teh obmejnih prehodih prihajale do najvišjega pritiska hladne vojne. Z zidom pa seveda niso prenehale vse stitnosti. Šesti metrov visoke betonske plošče se ne dajo preskakovati in ogled te mejne arhitekture pač ne daje najboljšega vtisa o tvrđki, ki jih je izdelala. Berlin resda ni še pomirjen od povojnih krčev, toda o njegovih usodi ne odločajo na obmejnih opazovalnicah žraven brandenburških vrat, tem-

komolec oba nasprotnika in ves svet. Trenja blokavske mržnje so zaustavljena na berlinskem zidu, ki je obladil strasti. Berlinska politična tržnica se je razpočila v dva kosa in zdaj nima več nihče koristi, da dela kupčije in da trguje z glavami v čeladah. Na nekem sprejemu v Kremlju je sovjetski premjer Hruščev priznal, da ni dobro ni- ti za Amerikance, niti za Ruse,

čati, ki jih zahodne sile ne marajo priznati, potem to samo dokazuje, da na berlinskem križišču ne bo težko určati prometa in postaviti prometnikov. Ugledni ameriški zunanje-politični napovedovalec Walter Lippman ugotavlja, da v washingtonskih uradih ministrstva za zunanje zadeve začnajo odkrivati vrednosti dejanskega stanja, da obstajata dve nemški državi

Berlinske vojne ne bo

več v položajih salonih Bele hiše in Kremeljskega dvorca. Berlin se je z vojno velikih metropoli pomiril in razen tankov, ki jih od časa do časa privlečejo iz hladilnic in jih razporedijo ob meji, ne kaže samomorilnega razburjenja in negotovosti, ki je bila značilna za uvod v berlinsko krizo pred tremi leti. Takrat so bile hranilne kolonije vnovične do zadnje para. To nestrepanost med meščani so zamenjali samo novi dekreti, da je mej med dvema deloma trdno zabetonirana in da je ne morejo odstaviti brez razstreliva, buldožerjev in tankov.

Berlinski 74 je ločil komolec dvoch nevarni tekmecev, ki bi lahko pokurila svetovni spopad, v katerem bi zgrubila glavo in da drug drugega pehajo v prepad. Iz Moskve so se razširile tudi govornice, da sovjetska vlada pripravila vrsto spreminjalnih predlogov, ki bi jih nudili začudnim sliam v zameno, da končajo berlinsko krizo, ki traja brez presledkov že petnajst let. Meščanom Zahodnega Berlina bi jamčili pravico, da živijo, kakor hočejo in znajo, zahodnim državam pa bi zagotovili prost dostop do Zahodnega Berlina v vsakem času. V zameno za ruske usluge bi morale zahodne sile spoštovati ozemelsko neodakljivost Vzhodne Nemčije. Če so točni podatki, da 93% celokupnega železniškega in cestnega prometa nadzirajo že vzhodnonemške državne oblasti z Ulbrichtovimi državnimi pe-

in da ni več poglavitni cilj ameriške politike, da se Bonn in Potsdam združita s splošnimi volitvami v enotno državo, Seveda skušajo takšne poskuse pogasiti iz bonnske kuhinje, kjer topijo ostanke Adenauerjeve rude za podžiganje hladne vojne. Izsiljevanje nuklearnega orožja za Bundeswehr z ameriški atomskimi glavami za sedaj odpade, kot trden sklep, o katerem Kennedy ne mara razpravljati. Toda to dejstvo ni motilo Adenauerjevega ministra, da je s Šampanjcem v roki nazdravil družbi Krupp, ki pravlja 150-letnico obstoja: ta nemški kombinat težke industrije je izdeloval orožje vedno ob pravem času.

Zdravko Tomažej

TE DNI PO SVETU

NEREDI V KATANGI

V Elizabethvillu so objavili, da po incidentu s Combejevimi orožniki v Katangi, da so predčerašnjim ponoči Combejevi orožniki ponovno streljali na pripadnike švedskega odreda in pri tem ubili dva Šveda. Med prebivalstvom Elizabethvillu vlada vznemirjenje zaradi morebitnih posledic tega napada. Po poročilih je v Elizabethvillu stanje pripravljeno. Zastopnik Združenih narodov je povedal, da je general Lundula sporočil, da so krivce za umor italijanskih letalcev prepeljali v Stanleyville.

COMBE V PARIZU

V Pariz je dopotoval katanški secesionist Combe. Njegov obisk povezujejo z zaostrovanjem položaja v Katangi. Na letališču so na njegovo zahtevo poskrbeli za izredne varnostne ukrepe. V mesto se je odpeljal v policijskem avtomobilu.

DOSTOP DO BERLINA BREZ MEDNARODNEGA NADZORSTVA

Predsednik Ulbrichtev je izjavil, da njegova vlada ne more sprejeti mednarodnega nadzorstva ob vstopih v Zahodni Berlin. Rekel je, da je NDR suverena država, ki mora na svojem ozemlju opravljati običajno mejno nadzorstvo.

NOVE UTRDBE V BERLINU

Na edinem prehodu za tujce med obema deloma Berlina v Friedrichstrasse je vzhodnonemški policija začela graditi nove utrdbe ter utrjevati dosedanj obmejni zid proti zahodnemu Berlinu.

IZREDNO STANJE V SAN DOMINGU

V Dominikanski republiki so razglasili izredno stanje. Izredno stanje so uvedli, ker je v glavnem mestu prišlo do streljanja. Splošna stavka, ki traja že sedem dni, je zaostrišla napetost v državi. Levica zahteva odstop predsednika Balaguara.

PO VOLITVAH V SIRJI

Čeprav se niso objavili dokončnih rezultatov o izidu sirjskih volitev, pričakujejo, da bo v novem sirjskem parlamentu največ sedežev oddanih skrajni desnici, zmernim in neodvisnim, pa tudi skrajni levi. Napredne sile v bodočem parlamentu ne bodo močne, lahko pa igrajo odločilno

vlogo pri delu parlamenta. Sirija bo po volitvah zadelo na enak gospodarske in politične težave, katerimi se je borila pred združitvijo z Egiptom.

KMALU SPORAZUM O LAOSKI NEVTRALNOSTI

Na ženevski konferenci o Laosu so po enomesečnem političnu nadaljevali razpravo. Sprejeli so 6 točk sporazuma, ki naj zajamči nevtralnost in mir v Laosu. Sodi- jo, da je to največji napredek in da bo na konferenci v Ženevi kmalu dosežen sporazum.

ZASEDANJE VRHOVNEGA SOVJETA

V Kremlju se je danes začelo sedmo zasedanje Vrhovnega Sovjeta Sovjetske zveze. Na zasedanju bodo razpravljali o sklepih XII. kongresa Komunistične partije Sovjetske zveze. Sprejeli bi do sklepa o izdelavi nove ustave, da bi zamenjali ustavo, ki so jo sprejeli pred 25 leti in ki več ne odgovarja družbenim odnosom v državi.

INDIJSKO-KITAJSKI OBMEJNI SPOR

Indijski premjer Nehru je v govoru v parlamentu govoril o indijsko-kitajskem obmejnem sporu, ki je te dni zopet povzročil napeto vzdušje na indijsko-kitajski meji. Indijski premjer je dobil od kitajske vlade pismo, ki so ga ocenili za resno grožnjo miru. Spor je izbil, ker Kitajci ne marajo priznati sedanje meje za razmejitveno črto med dvema državama. V pismu očitalo, da indijsko vojno letalstvo krši kitajski zračni prostor in da gradijo na meji vojne postojanke. Indijski obrambni minister Krishna Menon je izjavil, da je indijska vlada pripravljena postaviti v kitajskim vpadom na indijsko ozemlje po robu.

ANGOLSKI OSVOBODILNI BOJ

Voditelj angolskih upornikov Roberto Holm, ki se mudi na obisku v ZDA, da bi dobil finančno pomoč za uporniško gibanje v Angoli, je izjavil, da portugalska vojska ni umela gibati in se bodo uporniške akcije nadaljevale po prenehanju sedanje deževne dobe.

GOVEJA KUGA V KAMBODZI

V Kambodži je izbruhnila epidemija goveje kuge. Bolezen se lahko razširi po vsem svetu, če je ne bodo preprečili.

GLAS BRALCEV

ALI SANITARNIH TEHNIKOV RES NE POTREBUJEMO?

Moj sin se je pred tremi leti vpisal na Solo za sanitarne tehnike in medicinske laborante v Ljubljani. Celotne vzdrževalnine v internatu nikakor ne bi mogli sami plačevati, zato nam je prišlo na pomoč ObLO Železniki z dijaško podporo. Letos v avgustu je bil sin dozdelen na prakso na ObLO v Kranju. Upal je, da bo za nadaljnji dve leti tam dobival stipendijo, kakor so mu delno tudi obljubili. Ob koncu avgusta pa so povedali, da mu stipendije ne morejo nuditi, ker stipendiarji že tri sanitarne tehnike. Svetovali so nam, naj se obrne s prošnjo na tovarno Tiskanina. Od tam je hitro dobil odgovor, da za sanitarne tehnike še niso zainteresirani. V šoli so mu svetovali, naj naredi prošnjo na ObLO Radovljica, kjer se nikogar ne stipendiarja in bo stipendijo prav verjetno dobil.

Res je takoj napravil prošnjo, potem pa čakal, čakal na odgovor, a odgovora ni bilo. V začetku oktobra sem potem pisмено protila svojo sorodnico na Lipnici pri Radovljici, da je šla vprašat na občino v Radovljici, kaj je za omenjeno prošnjo. Prav kmalu sem dobila odgovor, da dokler ne pošljemo še teh in teh dokumentov oziroma potrdil, prošnje ne bodo reševali. Hitro sem zbrala vsa potrdila in jih odposlala v Radovljico, potem pa spet čakala na odgovor. 8. novembra je šla sorodnica spet vprašat na občino, kaj je z zaproseno stipendijo, a so ji odgovorili, da je sedaj z dokumenti v redu in da ima fant sicer urednost ori dodeliti štipe-

pendije, ker ima že dve leti šole, ni pa še gotovo, če jo bo dobil. Ker jaz s takim odgovorom nisem bila zadovoljna, sem 11. novembra vzel dopust in šla sama v Radovljico. Takoj ob prihodu sem zvedela, da s stipendijo ne bo nič, češ da smo dokumente propozno poslali. Ko sem uslužbenca nato vprašala, zakaj niso takoj po prejemu prošnje fantu v Ljubljano sporočili, da manjkajo še nekateri dokumenti, mi je odgovoril: »To pa ni naša dolžnost! Fant naj bi sam prišel v Radovljico vprašat, kaj je z njegovo prošnjo!« Fant naj bi 1 dan izostal od pouka - in razen tega plačal za prevoz iz Ljubljane do Radovljice in nazaj najmanj 700 dinarjev zato, ker se jim na občini ni zdelo potrebno, da ga obvestijo, da naj pošlje še nekatere dokumente ali pa naj se obrne s prošnjo drugam, ker ga nimajo namena stipendirati, saj mi je nazadnje uradnik povsem ravnodušno rekel: »Sicer pa pri nas tako nismo zainteresirani za sanitarnega tehnika.«

Da je s tem njihovim zavlačevanjem fant najbrž povsed zamudil stipendijo, zanj ni bilo važno. Prepričana pa sem tudi, da s takrat, ko je moja sorodnica spraševala, kako je s stipendijo, prav tako natančno vedeli, da ga ne bodo stipendirali kot tri dni pozneje.

Za dodatek še tole: fant je bil prvi mesec v brigadi, kjer si je zaletel udarniško značko, drugi mesec pa na praksi, od koder je tudi prinesel najlepše spričevalo.

Zaskrbljena mati iz kranjskega okraja

Podjetja zanemarjajo servisno službo

(Nadaljevanje s 1. strani)

res ne moremo čuditi, če je treba na servise čakati tudi po štirinajst in več dni.

Stanje glede radijskih in televizijskih sprejemnikov je spričo tega, da so v okraju samo tri podjetja, ki izvršujejo popravila, razumljivo toliko bolj kritično, če si upamo misla tega, da za ostale tehnične pripomočke servisnih služb sploh nimamo (razen za hladilnike TOBI).

Vzroki za takšno stanje so predvsem v podjetjih, saj vse kaže, da dostaj še niso bila dovolj zainteresirana za ustanavljanje servisnih služb - niti v tistih primerih, kadar gre za njihove proizvode obetaja garancijska doba! Če se podjetja bojijo stroškov za-

radj proizvodnje rezervnih delov, naj potrebnikom vsaj ne obljubljajo garancijskih rokov! Skoda bodo v tem primeru podjetja sama občutila, saj bi to pomenilo naza-

bovanje. Drug problem glede servisnih služb pa so prostori. Večkrat gre v teh primerih tudi za nerazumevanje občinskih organov, ki premalo smelo podpirajo servise službe in še vedno vidijo samo golo proizvodnjo. Servisna služba in proizvodnja predmetov za široko potrošnjo pa sta že postala neločljiva in zato v tem primeru ne bi smeli gledati skozi dvojna očala.

In končno ima oboje posledico pomanjkanje strokovnih kadrov v servisnih službah. Ker ni zadost-

nih pogojev za razvoj servisov, so precejšnji problem osebni dohodki zaposlenih. Zaradi tega strokovnjaki razumljivo iščejo zaporštev v podjetjih, kjer imajo boljše možnosti za zaslužek. V celotni servisni službi na Gorenjskem je ostalo le še 10 visokokvalificiranih, 26 kvalificiranih in pet priučbenih delavcev (v administraciji) je zaposlen samo en delavec. Trenutno pa je v teh podjetjih 24 vajencev in se verjetno tudi z njihovo izučitvijo stanje ne bo bistveno izboljšalo, če ne bomo pravčasno rešili prejšnjih problemov, ker bodo tudi oni iskali zaposlitev v podjetjih. Zadeve pa je še treba v najkrajšem času lotiti bolj načrtno kot doslej. Nezadovoljstvo med potrošniki res ni priporočljivo. - B. Fajon

Pred kongresom LMS

Še več delovnih akcij

V radovljiški občini so se v zadnjem času pokazale vse večje potrebe po raznih mladinskih prostovoljnih delovnih akcijah v lokalnem merilu.

Tej akciji je sodelovalo 35 mladincev in mladink iz tega aktiv. V juliju je mladinski aktiv v Kropi pripravil občasno delovno akcijo, kjer je sodelovalo 14 mladincev in

televadnim domom. Delo je bilo organizirano v avgustu in septembru. Sodelovalo je 95 mladincev in mladink, ki so skupaj opravili nad 310 prostovoljnih ur.

Tudi na osemletkah v radovljiški občini so naredili precej prostovoljnih ur; na Bledu so mladinci in mladinke pomagali pri čiščenju parkov in nasadov. Organizirano imajo svojo zadrugo, kjer delajo v sadovnjaku in raznih nasadih; vsak učenec mora opraviti določeno število prostovoljnih ur.

Razen tega je 21 mladincev in mladink iz radovljiške občine v sestavi XX. mladinske delovne brigade »Cankarjev bataljon« sodelovalo tudi na zvezni mladinski delovni akciji pri gradnji avtomobilske ceste.

Radovljiška mladina se zaveda, kakšen sklop se sprejeli tudi na občinski konferenci v nedeljo, da bo potrebno v naslednjih letih organizirati še več občasnih in lokalnih delovnih akcij pri gradnji športnih in drugih objektov.

M. Z.

JESENICE — Alpina iz Zirov ima sedaj svojo prodajalno na Jesenicah v dokaj neprimernih prostorih. Tako so tesni, da mora imeti skladišče kar v kletih. Te dni pa so na Jesenicah začeli urejati prostor za nove prostore prodajalne v isti hiši. V stari prodajalni, ki jo vidimo tudi na sliki pa bodo uredili skladišče

Jeseniški KOVINAR

V komuni je imela mladina več občasnih delovnih akcij, ki so jih organizirali posamezni aktivisti. Omenimo naj, da je aktiv na Brezjah v juniju letos organiziral prostovoljno delovno akcijo pri izkopu zemlje za temelje okrepčevalnice na Crnivcu. Pri

mladink in so skupaj naredili 162 prostovoljnih ur pri urejanju športnega igrišča.

Osnovna mladinska organizacija v Radovljici je na pobudo telesnovzgojnega društva Partizan organizirala občasno delovno akcijo pri gradnji športnega objekta za

Boj proti alkoholizmu

JESENICE — Pred kratkim je Občinski odbor SZDL na Jesenicah pripravil posvetovanje s predstavniki družbenih in političnih organizacij, društev in družbenih služb ObLO o akciji boja proti alkoholizmu.

V zvezi s tem so na posvetovanju sprejeli tudi ustrezne sklepe in zaključke. Predvsem so navzoči ugotovili, da je treba tudi na jeseniškem področju čimprej odpraviti škodljivo uživanje alkohola, ki povzroča vrsto družbenih problemov. Politične organizacije in drugi organi naj bi aktivno sodelovali v odpravljanju posameznih problemov alkoholizma, ki prinašajo skupnosti tudi ekonomsko škodo. Na posvetovanju so

menili, da je posebno pomemben tudi problem vzgoje mladine. Zato naj bi boj proti alkoholizmu vključili v redni učni načrt v okviru predmetov, kot so kemija, biologija, spoznavanje družbe in drugi. Razen tega lahko tudi Delavska univerza pripravi predavanja v okviru šol za življenje, za podmladek RK in v okviru drugih oblik idejno-vzgojnega dela z mladino.

Gostinskim podjetjem v jeseniški občini so že in bodo še naprej priporočili, da bodo v večji meri skrbela za red in čistočo. Zaostriti je vsekaror treba tudi točenje alkoholnih pišč voznikom motornih vozil in še zlasti mladoletnikom.

Zapis o jeseniškem »Kovino servisu«

Zanemarjene usluge

Izdelava pravilnikov o delitvi čiste in osebnih dohodkov so tudi v jeseniški občini h koncu. Medtem ko je izdelovanje pravilnikov pri večjih podjetjih v redni, nemoremo biti povsem zadovoljni z manjšimi podjetji obrtnega značaja.

Eno takih je tudi obrtno komunalno podjetje »Kovinoservis« na Jesenicah. Podjetje je bilo prav gotovo ustanovljeno z namenom, da bo opravljalo obrtne usluge na področju Jesenic in okolice. Ko je bilo ob ustanovitvi tu zaposlenih le nekaj delavcev, je res opravljalo le manjše obrtne usluge. Danes to podjetje prehaja že skoraj na industrijsko proizvodnjo. Izdelujejo razne štedilnike, škarje za rezanje pločevine, razno opremo za nove stanovanjske bloke, za tovarne itd.

To je vsekaror lepo, da se podjetje razvija, da danes zaposluje že 47 delavcev, ki so sami kvalificirani in visokokvalificirani. Vsekaror pa to ni v skladu s tem za kar je bilo podjetje ustanovljeno. Manjše obrtne usluge prebivalcev in drugih enostavno pušča ob strani, ker se jim enostavno ne izplačajo. Tako je na Jesenicah danes precejšnji problem, če vzamemo za primer samo izdelavo drobnega ključa ali popravilo vodovodne pipe itd.

Nekaj teh uslug »Kovinoservis« že opravlja, vendar, kot nam je povedal direktor podjetja, ne vsakemu. Servisi stanovanjskih skupnosti pa tudi še niso toliko močni, niti jih ni še povsod dovolj, da bi zmogli vsa dela. Razen tega so te usluge razmeroma zelo drage.

»Kovinoservis« gre danes največkrat preko izvrševanja drobnih uslug in vodilni ljudje poskušajo delo raje kje drugje, celo izven republike. Danes izdelujejo same komčne izdelke, v precejšnji meri pa zamemarjajo obrtno-uslužnostno dejavnost, kar pa seveda ni povsem pravilno. Takšno je tudi mnenje Občinskega sindikalnega sveta na Jesenicah. Pravilnik o delitvi čistejšega do-

hodka in osebnih dohodkov so naredili le formalno oziroma stavega so malo popravili. Šele na intervencijo Občinskega sindikalnega sveta bodo sedaj izšli novi. Ker imajo v podjetju precej dela, to je seveda razumljivo, delajo skoraj vsi delavci dnevno več kot 8 ur. Imajo celo delavca, ki dela redno mesečno po 400 ur. Kljub tolikemu delu, saj ga sami vsi niti ne zmorejo, da ne prištevamo sem raznih uslug, se niti ne zmerjajo, da bi zaposlili kakšnega novega delavca. Šele v zadnjem času nekaj o tem razmišljajo.

Ko smo vprašali direktorja podjetja, kakšne probleme ima trenutno podjetje, nam je odgovoril, da je precej obolenj delavcev. Vsa ta obolenja pa dajo marsikaj misliti. Vsekaror so posledica preutrujenosti delavcev, saj delajo, kot smo že omenili, nekateri po ves dan. Da bi ta problem rešili, bi morali zaposliti vsekaror še nekaj delavcev.

Po podatkih, ki smo jih dobili na Občinskem sindikalnem svetu na Jesenicah, so osebni dohodki delavcev v podjetju sorazmerno visoki, ni jim pa razumljivo, da direktor, ki dela mesečno 268 ur, dobi pravi toliko, kot tisti delavec, ki je na primer delal na mesec 400 ur. Omenimo naj, da je direktorjevo mesečno povprečje osebnih dohodkov od 5. do 9. meseca letos 70.135 dinarjev. Delavec pa, ki je delal redno 400 ur na mesec pa je prejel okoli 80.000 dinarjev. Razen tega je menda predsednik sindikalne podružnice iz podjetja na Občinskem sindikalnem svetu izjavil, da naj se za vsakej prakonej razprave o njihovih, osebnih dohodkih na vseh občinskih političnih forumih.

Za konec naj zapišemo, da je prav, ker podjetje prerašča iz obrtnega v industrijsko, seveda pa ne sme zanemarjati raznih drobnih uslug. — Milan Zivković

Okoli 550 se jih vozi na Jesenice

MOJSTRANA (M. Z.) — Po netočnih podatkih se dnevno vozi na delo v Železarno iz Mojstrane in z Dovjega okoli 400 delavcev. Od teh je skoraj ena četrtina delavk. Okoli 150 ljudi pa se vozi iz Mojstrane na Jesenice v razna druga podjetja in ustanove. To se pravi, da se dnevno vozi na Jesenice na delo skupaj okoli 550 delavcev in delavk.

RADOVNA (M. Z.) — V partiznerski vasici Radovni nad Mojstrano je letos 4. novembra prvič zasvetila elektrika. Pri elektrifikaciji je s prostovoljnimi delom sodelovalo precej domačinov. Tako so Radovničani opravili pri elektrifikaciji 2659 prostovoljnih ur. Pripravili so 30 m² lesa in z raznimi vpregami opravili tudi 443 prostovoljnih ur. Razen tega so prispevali v demarju še 68.480 dinarjev.

Mojstrančani so skozi Mojstrano skupali 535 metrov jarka za električni kabel in pri tem opravili 535 prostovoljnih delovnih ur. Sodelovali so tudi pri zasipavanju kablovoda.

Varnost pri delu zasluži več pozornosti

Nedolgo tega smo v daljšem zapisu o higiensko tehnični zaščiti v večjih podjetjih na območju radovljiške občine navedli več podatkov o nesrečah in izgubah, ki pri tem nastajajo. Omenjene podatke je zbrala komisija za socialna vprašanja pri ObSS Radovljica. Pretekli ponedeljek pa so imeli v Radovljici tudi plenum, na katerem so razen o problemih rekreacije govorili tudi o varnosti pri delu. Splošna ugotovitev, ki se prepriča skozi obširno poročilo o tej dejavnosti v gospodarskih organizacijah je, da varnost pri delu še ni toliko upoštevana, kakor bi zaradi svoje pomembnosti in vsestranskega vpliva na produktivnost in ustvarjeni

dohodek morala biti. Zato je ponedeljkov plenum tudi sprejel sklep, da naj delavski sveti in sindikalne organizacije po podjetjih na osnovi poročila o NTZ razpravljajo o tem problemu v svojih organizacijah in o zaključkih, ki jih bodo sprejeli, obvestijo ObSS.

V 14 večjih podjetjih imajo komisije za HTV, le redki pa so primeri, da se komisije sestajajo redno. Največkrat obstajajo le formalno. Ponekod so mnenja, da za preprečevanje nesreč ni mogo-

če ničesar ukreniti. Tako misljenje prevladuje tudi v Podjetju za vzdrževanje prog Bohinjska Bela, kjer menijo, da število nesreč ni mogoče zmanjšati. Toda prav v

Radovljiška KOMUNA

pravljajo o tem problemu v svojih organizacijah in o zaključkih, ki jih bodo sprejeli, obvestijo ObSS.

tem podjetju je bilo okoli 20% manjši, in sicer 20.1%.

Varnostni tehniki, ki se poklicno ukvarjajo s temi problemi, so le v Verigi Lesca, Elasu Bestunje, GG Bled in LIP Bled. Razen teh imajo varnostne tehnike še v PVP Bohinjska Bela in Lesca, ki opravljajo službo za celotno področje sektorja Gorice oziroma Jesenic in le poredko obiščejo delovna mesta na progah. Sukno Zoruzje ima nastavljenega varnostnega tehnika s polovičnim delovnim časom, ki obenem opravlja posle šefa vzdrževanja. Takega načina bi se lahko poslužila tudi ostala večja podjetja, ki nimajo varnostnih tehnikov. Varnostni tehniki so v podjetjih v nekoliko nesnakopravnem položaju, ker skoraj vsa naša podjetja premalo upošteva varnost pri delu, preprečevanje nesreč in poškodb obolenj, zaradi katerih izgubljajo velik del narodnega dohodka. Poskrbeti bo treba tudi za popolnejše varnostne tehnike, saj morajo leti dolga poznati organizacije dela, predpise HTV, socialno zakonodajo in drugo.

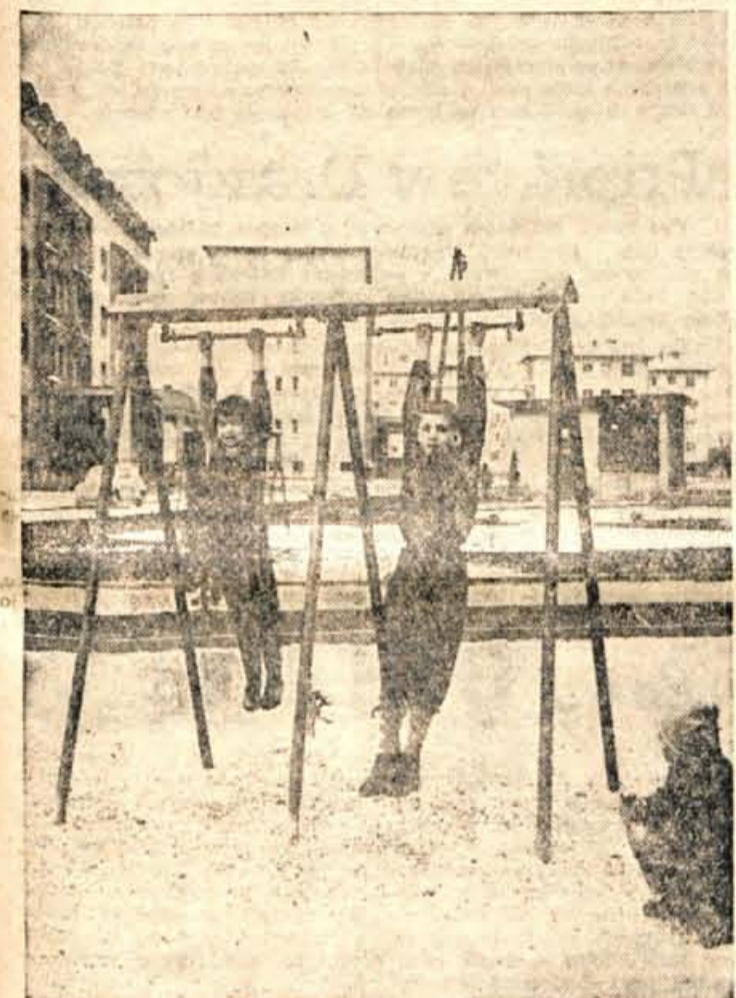
V poročilu je med drugim tudi navedeno, da organi samoupravljanja po podjetjih premalo razpravljajo o teh problemih. Se v tistih podjetjih, v katerih so o tem govorili, so razen dveh dali to na dnevni red le zato, da so lahko rekli, da so o tem razpravljali. Tudi sindikalne organizacije ne razpravljajo o tem. — M. Z.

SMUCARJI PRIDNO TRENIRAJO

Gorje — Pri TVD Partizan v Gorjah je ena najbolj delavnih prav amaterska sekcija. Za četrti mesec poteka, odkar so začeli s suhim treningom, pretekli teden pa je skupina najboljših odšla trenirat na Poljudsko, kjer je po osebnih predelih že mogoče najti primerna zasedena mesta. Med smučarji-tekači, ki jih trenira svetovno znani smučar Lovro Zemva, so tudi Pavel Kobčica, Janez Kalan, Franc Mandeljc in drugi.

Cprav na Bledu ne raste vinska trta, smo vseeno lahko zalotili delavce podjetja VINO Bled pri svečanem jesenskem opravilu — pretakanju vina. To podjetje je namreč kupilo večje količine grozdja in ga doma predelalo v vino

JESENICE — Stanovanjska skupnost na Plavžu je v okviru urejanja naselja naredila za otroke tudi primerno otroško igrišče. Toplo vreme je na otroško igrišče privabilo najbolj nestrpne otroke

Prost vstop za očete

Gorje — Ko so organizacije SZDL preusmerile težnje dela v svoje sekcije, je bila pri krajevni organizaciji SZDL v Gorjah med drugim ustanovljena tudi sekcija za ideološka vprašanja. Ta sekcija se lahko pohvali z lepimi uspehi, ki jih je dosegla pri svojem delu. Že v preteklem letu je v sodelovanju z blejsko Delavsko univerzo organizirala »Solo za starše« I. stopnje. Sedemindesetim prijav-

ljenim slušateljem so priznani pedagogi, psihologi in zdravniki posredovali 9 predavanj o vzgoji in negi otroka. Tu naj omenim, da se je »Solo za starše« kmalu sprevergla v »Solo za matere«, ker edini prijavljeni oče ni dolgo vztrajal pri predavanjih (verjetno mu je bilo nerodno) in so torej predavanja poslušale le matere. Sicer je pa to menda več ali manj usoda večine takih šol (in tudi ro-

diteljskih sestankov), čeprav je jasno, da so prav očete (naj mi tiati; ki so med izjemami, tega ne zamerijo) takih predavanj še bolj potrebni kot matere ali pa vsaj toliko. Pri vzgoji bi morala oba roditelja enakovredno sodelovati. Solo pa je kljub tej pomankljivosti lopo uspeša. Slušateljce so bile z njo zadovoljne; točno ob določenih urah so se zbirale k predavanjem, jim z zanimanjem sledile in po zaključku tudi same povprašale po tem in onem. Predavatelji sami so povedali, da v nobenem drugem kraju, kjer so še predavali, ni bilo po predavanjih tako živahne diskusije kot prav v Gorjah.

Za II. stopnjo »Solo za starše«, ki bo v letošnji izobraževalni sezoni, imajo zbranih že 40 prijav — spet samih mater. Zato so se organizatorji šole odločili, da očetom, ki bodo hoteli poslušati predavanja, ne bo treba plačevati. Torej očete — ugodnosti več kot preveč!

V tem mesecu se bo začela v Gorjah tudi »Solo za življenje«, ki jo bodo obiskovali fantje in dekleta — stari nad 17 let. Na posebnem sestanku s člani mladinske organizacije bo predsednik sekcije za ideološka vprašanja obrazložil pomen te šole in tako skušal k poslušanju teh izredno zanimivih in poučnih predavanj pritegniti čimveč mladih Gorjanov in okolčanov. Pričakujejo, da jih bo obiskovalo okoli 50 mladincev.

M. Z.

Novi pionirji in mladinci

Gorje — Ob praznovanju Dneva republike so na osnovni šoli v Gorjah sprejeli v pionirsko organizacijo 60 otrobanov, v mladinsko organizacijo pa okoli 30 pionirjev.

eno omenim, da tako kot letošnja akademija podobno prireditve že vrsto let niso uspeli. Dvorana je bila namreč natrpana s poslušalci, ki so bili navdušeni nad skrbno pripravljanim programom. Pripravili so ga šolski pionirski pevski zbori in recitatorji.

Solsko vodstvo je omogočilo, da so bili novo sprejeti člani po akademiji pogoščeni.

Uredništvo »Glas« pripravlja za svoje bralce v tem mesecu več »NOVINARSKIH VEČEROV«, na katerih bodo za razvedrilo poskrbeli tudi znani humorist LIPE REVSE iz Kranja in VESELI GODCI

Danes zvečer (6. decembra) bo

NOVINARSKI VEČER

v dvorani TVD Partizan v Gorjah, in sicer ob 19. uri. Če želite zvedeti za najnovejšo dogodke in za najbolj aktualne domače probleme, ne zamudite te prireditve, na kateri s boste tudi prijetno nasmejali.

V soboto, 9. decembra bo podoben »Novinarski večer« v dvorani Gasilskega doma v Čebinju.

Vabi uredništva »Glas«

»Zaradi popravila lokala do nadaljnjega zaprtja — Tako piše že več kot tri mesece na vratih trgovine na Titovem trgu v Kranju, kjer je imela svoje poslovne prostore pred časom trgovina s konfekcijo »Borac«. Zdej pa se Kranjčani vprašujejo, kdaj bo lokal na tako prometnem kraju usposobljen in kakšno trgovsko podjetje se bo vselilo vanj. Tolkilo v pošastilo: konfekcija Borac med tukajšnjimi potrošniki ni našla ravno mnogo odjemalcev. Razen tega pa je lokal precej vlažen in zato neprimeren. Kot kaže bodo to nevedčnost odpravili s prepračevalnimi napravami. Za lokal pa je trenutno najresnejši interesent Alpina-Zirl. Vsekakor pa bo najprej treba spraviti lokal v red

Tudi na Visokem klub

Minulo soboto zvečer je bila v Zadrudnem domu na Visokem slovesnost, ki so jo pripravile tunkajšnje politične organizacije in prosvetno društvo »Valentin Kolarj«. Ob tej priložnosti so izročili namenu klubski prostor, ki so ga uredili v Zadrudnem domu. Prostor je okusno opremljen, ima 40 sedežev, knjižnico in šahovski kotiček. V kratkem bodo dobili tudi televizor. Tega dogodka se nimalo veselijo vsi vaščani, posebno so mladina, ki bo imela zlasti v zimskih mesecih primeren kraj za razvedrilo.

NADALJEVANJE GRADNJE

Kovor je eno izmed največjih naselij na območju tržiške občine, ki je kljub temu ostalo pred dnevi brez gostišča. Edini privatni gostilničar (Pri Jurčku) je pred dnevi prekinil z obratovanjem. Razumljivo je, da je za tako veliko naselje ta sivar precej občutna. Prav zaradi tega so se Kovorjani že menili, kako bi rešili problem. Treba se bo lotiti nadaljevanja že pred leti začete gradnje zadrudnega doma, ki ima še vedno eno temo: lje. Že prvotni načrti pa so predvidevali, da bo v zadrudnem domu dovolj prostora tudi za sodobno urejeno gostilnico. Torej bi bilo treba nadaljevati z gradnjo zadrudnega doma (tisto, kar je zgrajenega doselej, Kovorjanom res ne more biti v ponos), hkrati s tem pa bi bil rešen tudi problem gostišča. — B. F.

Tržiški VESTNIK

ALI ZA...
...da je v tržiški občini nad 2700 radijskih in nad 60 televizijskih sprejemnikov.
...da pride v tržiški komunizem 21 prebivalcev samo en dnevni časopis, medtem ko je vsak petnajsti občan naročen na list Družina! Takšnega razmerja — seveda v škodo Tržičanov — ni daleč naokoli.
...da je bilo v oktobru v BPT 11 nezgod. Največ jih je bilo zaradi nevarnega dela, medtem ko sta na drugem mestu raztresenost ali nepazljivost.
...da Občinski sindikalni svet Tržič pripravljajo gradivo za prihodnji plenium, na katerem naj bi se prvotno pogovorili o družbenem standardu.
...da je na območju tržiške občine 635 članov ZK v 19 osnovnih organizacijah. Po zadnjem pleniumu pa se bo število osnovnih organizacij zaradi uspešnejšega dela verjetno povečalo na 28.

ANALIZE IN PRIPRAVE

Tržič — Te dni so na območju celotne občine sestanki posameznih izvršnih odborov sindikalnih podružnic, na katerih analizirajo delo posameznih kolektivov pri sestavljanju novih pravilnikov o delitvi CD in OD. Razen tega na teh sestankih razpravljajo tudi o pripravah na bližnje letne občne zbornice sindikalnih podružnic. Predvidoma bodo ti sestanki zaključeni do 10. decembra.

VARSTVO OTROK

Tržič — Pred dnevi je zasedala komisija za delo z ženami, ki je razpravljala o pripravah na občinsko konferenco žena, ki bo 13. decembra. Komisija bo pripravila vse potrebne gradivo o narodnem problemu, o katerem naj bi največ razpravljali na konferenci — o varstvu otrok na območju tržiške občine.

Neupoštovane kulturne dobrine

Klub kulturnih delavcev v Kranju je v svoj program tudi letos uvrstil petkovne kulturne večere. Izbor predavanj zajema vsa umetnostna področja, medtem ko je vsebinska plat aktualna in dogmna. Za drugo polovico novembra in

Dve novi prodajalni

Preddvor — Tukajšnjim potrošnikom se obeta kar dve novi prodajalni: mesnica in prodajalna kruha. Primernejše lege, kjer sta oba lokala, si skoraj ne bi mogli željeti. Prostor sta dobila v središču naselja. Kdaj pa bosta prodajalni izročeni namenu, je pa vprašanje, ki mu tudi Preddvorčani niso kos. Adaptacija prostorov napreduje namreč silno počasi. Kaže pa, da bodo urejeni do konca leta.
Potrošniki se nadejajo, da bodo napočili lepši časi. Zoper prodajo mesa pravzaprav nimajo pripomb, kupovanje kruha pa jih pogosto spravlja v slabo voljo. Večkrat

se namreč zgodi, da morajo kupiti star kruh, ki ga dostavljajo iz Kranja. Kruh dopoldanske peke pošljejo v Preddvor popoldne, ko ga pa potrošniki kupijo naslednje jutro, seveda ni več svež. Prav zato se radi spominjajo pretoklosti, ki jo imel Preddvor še svojo pekarno. Pravijo, da so imeli takrat svežega kruha na pretek. Vendar so obrat ukinitili, ker ni ustrezal sanitarnim predpisom, razen tega pa so bili tudi stroški vzdrževanja previsoki.
Kljub vsemu pa se Preddvorčani nadejajo, da bodo v novi prodajalni lahko posej kupovali svež kruh.

Razgibana dejavnost

STEVIJNI TECAJI, SOLE IN PREDAVANJA — ZADOVOLJSTVO OBISKOVALCEV

Delavska univerza se je letos z uspehom lotila obširnega programa in ga uspešno tudi izvaja. Uspeh se odraža predvsem v velikem zanimanju med občani za posamezne prireditve, ki skoraj vedno zapukajo »solске prostore« ali dvorane z največjim navdušenjem. Razveseljuje pa je tudi druga plat, da ni bistvenih odstopanj od predvidenega programa, zaradi česar lahko brez pretiravanja zapisemo, da DU v Tržiču opravlja svoje poslanstvo na splošno zadovoljstvo in da jo zaradi tega lahko uvrstimo med tiste DU, ki zaslužijo vse priznanje.

Prav v tem času so v okviru DU Tržič številne šole, seminarji in druga predavanja (nekaj so jih

predvidevala, da bo ta šola za vsako večje podjetje posebej, in sicer štirikrat tedensko, vedno pa bi bila obdelana ena tema izmed osmih. Z velikim uspehom je bila ta šola že zaključena v BPT, potem pa se je začelo. V nekaterih sindikalnih podružnicah so namreč mnenja, da je takšna prenatrpanost predavanj za delavce prenaporna in da naj bi bila predavanja v večjih presledkih. Na DU Tržič pa so mnenja, da je uspeh šol ali seminarjev neprimeren večji, če so predavanja strojna. Torej ne gre za to, da bi DU prenehala s »Solo za delavske samoupravljance«, temveč je treba le počakati, za kakšno obliko se bodo odločili posamezni kolektivi, med katerimi se bo verjetno že v prihodnjih dneh odločil kolektiv tovarne čevljev »Pelo«.

Verjetno gre v omenjenem primeru tudi za nerazumevanje vodstev posameznih podjetij, ki so premalo zainteresirana, da bi delavci obiskovali podobne šole. Za primer naj navedemo, da so v nekem podjetju v Trbovljah organizirali podoben trodnevni seminar med delovnim časom. Izostanek je bil neupravičen delovnik! Nesvomno pa gre za to, da je razgledan delavec tudi toliko bolj produktiven.

Vsekakor pa gre še za drug problem v zvezi s tem. V teh dneh na primer po delovnem času obiskuje tečaje za pridobitev kvalifikacije 52 članov ZB. Tečaj so tromesečni in tudi štirikrat tedensko. Borci jih obiskujejo z velikim zanimanjem in celo predlagajo, kako bi študij popostrili (na lastno stroške in za svoj dopust si želijo ekakurzije). V njihovem primeru torej predavanja niso prenatrpana, čeprav tečaj traja tri mesece in ne samo štirikrat tedensko.

DU pomaga podjetjem tudi pri strokovnem izobraževanju delavcev, ker razen BPT nimajo še nikjer organiziranih izobraževalnih centrov. Čeprav sta bili doslej samo dve strokovni predavanja (v Tovarni kosa in srpov Tržič o obdelavi jekla), se je ta oblika dela DU pokazala kot zelo koristna in bi bila prav gotovo priporočljiva

Mladina daje pobude

Prosvetni delavci ne sodelujejo

Ce bi hoteli pisati o delu predvornice mladine pred dvema letoma, bi bili prav gotovo v zadregi. Kvečjemu bi lahko ugotovili, da so mladinske organizacije umovili nekakšno...

Mladinska organizacija je začela šele pred dobrim letom. Tako na začetku so se lotili športa — oblike, ki je za mladino tako privlačna. Letos spomladaj so

spregovorili ob drugi priložnosti. Trenutno pa velja ugotovitev, da je vse kulturno in izobraževalno delo v okviru prosvetnega društva »Matija Valjavec« odvisno zgolj od pobud mladine.

Ze takoj v začetku je mladinska organizacija začela razmišljati o prostoru, kjer bi se mladina pa tudi ostali vaščani lahko družili. V Prosvetnem domu so uredili klub. Uporabljajo ga že nekako dva meseca, vendar pa bo slavnostna otvoritev v bližnji prihodnosti, ko bodo dobili televizorje sprejemnik. Klub ima tudi radijski sprejemnik, ki ga je mladina podlonil LIP Predvor. Tudi knjižnica, ki je zadnja leta zaprašena in neizkoriščena čitalna na boljše čase, je dobila primeren prostor.

Program dela pa s tem še ni izčrpan; pisane vaje so dobro obiskane, enako velja tudi za predavanja. Marsikaj bi lahko še našli, vendar dovolj o tem.

Kako pa gledajo odrasli na delo mladinske organizacije? Podoba je, da so ji naklonjeni. Zlasti odobravajo delo dramske sekcije, glede športnega delovanja pa so bolj skeptični. Nekaj pa je tudi takih, ki menijo: »Začetki so se, čež pol leta jih bo pa minilo!« — Dosedajni uspehi, ki jih je mladina dosegla, jamčijo, da se take napovedi ne bodo uresničile.

Ko sem se ondan zapel v razgovor s predvornicami mladine, so izrazili željo po sodelovanju s starejšimi — izkušnimi. V navedenem jim bilo delo olajšano. Zlasti se pogrešajo sodelovanje s predvornicami prosvetnih delavcev, ki bi lahko še posebno koristili pri kulturno-izobraževalnem delu. Za organizacijo Zveze komunistov pa so menili, da je njeno delovanje zelo mladino. — S. S.

Kranjski GLAS

in da so kmalu za tem počete celovite pobude občane na slegem tlu.

In kako je letos? Tokrat ne bo lahko napisati kaj več, zhalaj predvornica mladine se je začela široko vračati v življenje in delo domačega kraja in mu krojiti novo podobo.

Tu ne gre zgolj za delo v tesnih mejah mladinske organizacije, temveč so mladi z vso resnostjo prešli tudi na ostala področja političnega in družbenega življenja. Svoj program dela so začeli uresničevati z odločnimi zamahi in s takšno neumirjivo mladostno silo, kot bi hoteli v eni sapi nadoknaditi vse zamujene priložnosti iz minulih let.

Če pa bi hoteli pogledati na to, kaj je bilo pred letom, bi se morali spomniti na to, da so kmalu za tem počete celovite pobude občane na slegem tlu.

Vreda mladine se je krepila iz čneva v dan. Trenutno šteje mladinska organizacija 75 članov, med katerimi je okrog 50 zelo delovnih. Vsekakor lepo število za Predvor. Zdej pa si na moč prizadevajo pritegniti v organizacijo tudi mladino iz okoliških vasi, zlasti iz Mač, Nove vasi in z Možjance. Tu pa bo šlo težje, saj so Možjanci precej odločno naselje. Pridobiti želijo tudi mladino iz Spodnje Kokre.

Takoj na začetku se je mladina tesno povezala z ostalimi političnimi in družbenimi organizacijami. Letila pa se je tudi kulturno-izobraževalnega dela, ki je postalo povsem njena domena. Po večletnem zatišju so mladi pred kratkim nastudirali komedijo — »Namišljeni zdravnik« in zabeležili (brez lažkanja) izreden uspeh. Kaže torej, da je novo ustanovljena igralna skupina začela z resnim delom. Letos nameravajo postaviti na oder še eno delo.

Mimogrede zabeležimo: starejši igralci so mladim to pot obrnili hrbet in odklonili sodelovanje. — Vse kaže, da se starejši in mlajša generacija nista znali prilagoditi druga drugi. O tem pa bomo

Priprave v Dražgošah

Cez mesec dni bomo praznovali jubilejno 20-letnico zgodovinskega boja v Dražgošah. Tokratni jubilej bomo praznovali hkrati z zaključnimi prireditvami v počastitev 20-letnice ljudske revolucije. Zato naj bi te prireditve dale čimgloblji politični pomen.

Vsako leto se Dražgošani spominjajo teh težkih, a junjskih dni. Letos pa se je razgibanost prebivalcev sprico omenjenega še povečala. Predstavniki družbenih organizacij v tem kraju so se imeli sestanek, na katerem so se pomnili o pripravah in o drugih organizacijskih zadevah za izvedbo praznovanja v počastitev teh junjskih dni. Ustanovili so tudi številne komisije. — Tako so v

membem delež k čimboljši izvedbi praznovanja pa bodo doprinesli tudi mladi. Z aktivnim delom pri organizaciji prireditev bodo dokazali, da so vredni sinovi in hčere tistih, ki so se bojevali za svobodo ali pa kako drugače podpirali narodnosvobodilno gibanje.

Priprave za bližnje prireditve bodo koordinirane. Komisije, ki

Loški DELAVEC

Dražgošah že komisija za prenočitve, komisija za ohranitev oziroma za zunanji izgled vasi, komisija za preskrbo in komisija za promet. Vendar se priprave ne bodo omejile zgolj na omenjene komisije. V priprave za prireditve bodo pritegnili vse prebivalce Dražgošani naj bodo tudi tokrat tako otni in smeli, kakor bledami omeniti v uvodu. — B. F. so bili pred dvajsetimi leti. Po

so jih v Dražgošah pred kratkim ustanovili, bodo tesno povezani s centralno komisijo za organizacijo tradicionalne prireditve »Po stezah partizanske Jelovice«. Tako bo delo teh komisij oziroma delo vseh prebivalcev v Dražgošah za izvedbo praznovanja enotno in vseljudno s celotnim programom te vsakoletne prireditve. — P.

Pred ustanovitvijo DIT

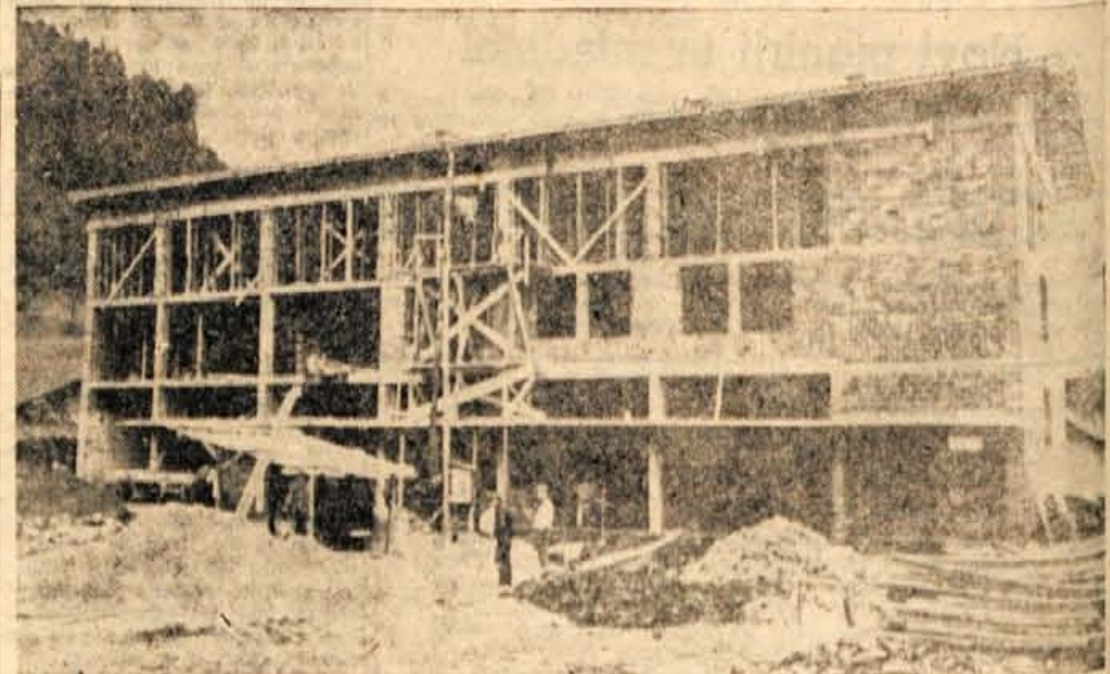
Oktober je sklical Okrajni odbor SZDL Kranj sestanelek s predstavniki občinskih društev inženirjev in tehnikov. Na tem svetu so med drugim ugotovili, da imamo pri nas na Gorenjskem formirana občinska društva inženirjev in tehnikov le v treh občinah, v tržiški občini imajo že iniciativni odbor za ustanovitev, medtem ko v škofjeloški občini nimajo niti tega. Ze na tem povetu se je pokazala potreba, da je treba tudi v škofjeloški občini ustanoviti občinsko društvo inženirjev in tehnikov.

Potrebo po tovrstnem društvu so spoznali tudi v Skofji Loki, zato so formirali iniciativni odbor za ustanovitev občinskega društva inženirjev in tehnikov. — Iniciativni odbor bo pripravil vse potrebno, da bi lahko čimprej sklical ustanovni občni zbor.

Doslej so bile v Skofji Loki številne akcije. Tako so imeli lastno sekcijo leoni strokovnjaki, strojni inženirji in tehniki, nadalje tekstilci, formiralci pa bodo tudi sekcijo društva ekonomistov in pravnikov. Vendar so bile vse te akcije povezane večinoma le z

lastnimi združenji oziroma društvi. Z ustanovitvijo občinskega društva inženirjev in tehnikov pa bi vse te sekcije, povezali tudi v drugi smeri: delo sekcij bi se lotilo lahko bolj kot doslej omejevalo tudi na problematiko komunne.

V Skofji Loki obstaja tudi Klub gospodarstvenikov. Občinsko društvo inženirjev in tehnikov bi bilo njegov sestavni del. Vendar bo moral postati Klub gospodarstvenikov aktivnejši, saj se nekateri pritožujejo, da Klub ne dela tako, kakor bi moral. — P.

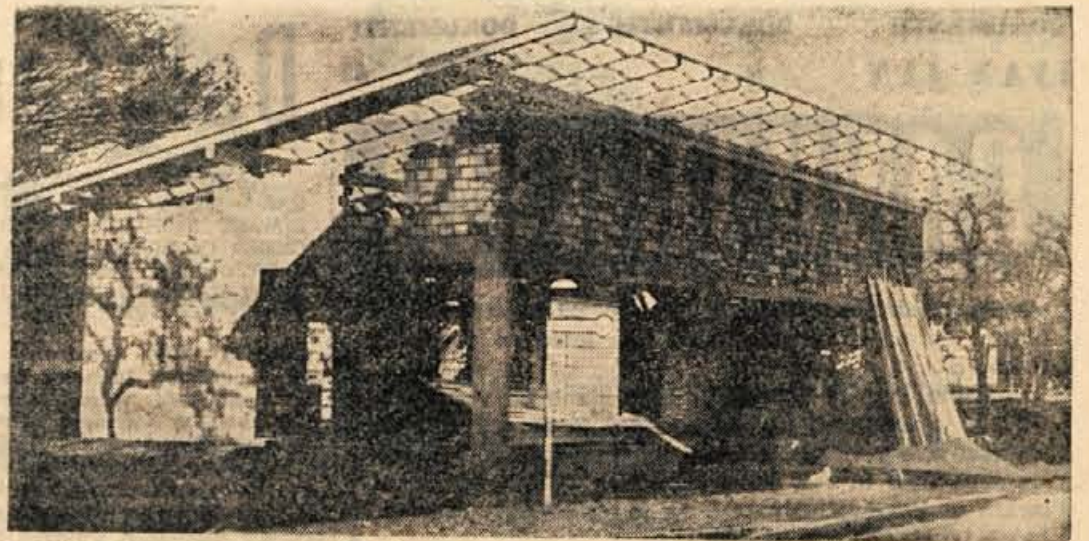
Na Pristavi pri Tržiku je že pod streho precej velik objekt, ki ga gradi tržiško Komunalno podjetje. V novem posloppju bo imelo Komunalno podjetje skladišča, pisarne in stanovanja za svoje delavce

DVE SAHOVSKI Z JESENIC
 Sabiški druge ekipe Železarnice Jesenice so v prijateljskem dvoboju premagali ekipo Elektrogošpodarstva Koroške iz Beljaka z rezultatom 5:2.
 Na nagradnem brzovalniški ga je Sahoovski društvo Jesenice privedlo v počastitev 29. novembra, je v prvi skupini zmagal Kočever s 14 točkami, sledijo Knaše 13, Zorko 12 itd. V drugi skupini pa je zmagal Z. Zupan pred Balančom in Petričem.

Planinci so na drugem mestu

Po številu članstva so planinci in ljubitelji narave na Koroški Beši in na Javorniku prav gotovo na drugem mestu. V društvo je včlanjenih preko 800 članov.
 Od sekcije je zelo aktiven mladinski odsek, kjer dela preko 200

mladih ljudi. Mladinski odsek ima tudi svojo knjižnico. Gospodarski odsek se v glavnem ukvarja s planinskimi postojankami, in sicer sedaj upravlja tri. Te so v Karavanah na Pristavi, v Julijih Kovinarska koča v spodnji Krmi in visokogorska planinska postojanka Stanjeva koča pod Triglavom. Prav Stanjevo kočo bodo letos in delno v prihodnjem letu prenovili, da bo služila amuščarskemu centru za vrhunske smučarje. Tako bodo imeli priložnost smučati še v juliju in bodo lahko pričeli s treningom v zgodnji jeseni. Prihodnje leto bo društvo proslavilo tudi 15. obletnico svojega delovanja.
 -M.Z.

Turistično društvo Brezje gradi na Crnivu zgradbo, v kateri bodo prostori za avtobusno postajo in manjše gostišče.

BELEŽKA

KDO BO POVRNIL ŠKODO?
 Lep sončni dan. Obratovanje mirno in nemoteno. Tako je večkrat zapisano v obratnem dnevniku dežurnega monterja Elektro Kranj. In to bi gotovo dejavno zapisal tudi tisti dan - 23. novembra letos. Toda popoldne okrog tri četrt na štiri so nenadoma zabrneli telefoni.
 -Elektrike je znanjalko. Kaj je zdaj, kdaj bo znova tok? Tako so spraševali iz tovarn, šol, ustanov, trgovin, gostiln in stanovanj. Po vsej okolici Kranja in Trčiča so se ustavili stroji, delavci so se jezili na elektriko in električarje.
 Nekaj minut potem je drvel iz Kranja proti Naklem jeep. Dežurni monterji so se potem raz-

poredili po razklopnih mestih, da bi čimprej ugotovili relacijo okvare in odstranili napako.
 Sredi polnega vrveža in iskanja okvare je nekdo sporočil: »Ob cestni pri Podbrezjah je nekdo posekal smreko, ki je padla na daljnovid in ga pretrgala.«
 V nekaj minutah je ta vest prišla po žicah do vseh monterjev in vsi so odhiteli proti Podbrezjam. Uro in pol so čakali ljudje na elektriko. Ko so monterji popravili in znova spustili tok, se je vse skupaj znova umirilo. Nepridane oziroma izgubljene elektrike je bilo za približno 350.000 dinarjev. Toda to je njena prodajna vrednost. Kolikšna pa bi bila vrednost proizvodnje ob njeni energiji, kolikšna je celotna gospodarska in družbena škoda! Stevilka bi šla v milijone.
 Takih primerov pa je več. Posamezniki, ki povzročajo te nesreče, doslej niso imeli hujših posledic. Taka dela - zlasti sežnja dreves blizu daljnovidov bi smeli posamezniki opravljati samo ob prisotnosti rajonskega nadzornika. Toda to ni le stvar elektrogošpodarskih organizacij, marveč širše skupnosti, ki je ob tem prizadeta. Posamezniki, ki so zvedeli za način okvare, so utemeljeno zahtevali, da je treba storilce kaznovati oziroma zahtevati, da poravnajo celotno škodo. - G. B.

GOVORILI BODO O GOSPODARJENJU

Jesenice - Za petek, 8. decembra, je na Jesenicah v šolski sobi na železniški postaji sklican plenem Občinskega sindikalnega sveta. Na plenumu bodo govorili o devetmesečnem gospodarjenju v jeseniški komuni in o razporedu občnih zborov po sindikalnih podružnicah ter o nekaterih organizacijskih spremembah.

V ponedeljek, 4. decembra, je bila v Kranju razširjena seja Okrajne zveze za telesno vzgojo Kranj, ki so se je udeležili predsedniki in tajniki strokovnih odborov te zveze. Namen posvetovanja je bil, da se utrdi nadaljnja organizacijska stran dela strokovnih odborov ter izboljša in poži delo na športnem in telesnovzgojnem področju na Gorenjskem. Povod za to je dalo nedvomno pestrejšo delo po občini in pri nižjih organizacijah. Namen posveta pa je bil tudi v tem, da strokovni odbori pomagajo občinskim zvezam za telesno vzgojo, da na svojih območjih ustanovijo posamezne strokovne odbore, ki jim bodo v vaestransko pomoč. Menili so, da bi stopoma pričeli ustanavljati take strokovne odbore pri tistih občinskih zvezah, ki imajo za to pogoje, predvsem pa za namizni tenis, nogomet, smučanje in splošno telovadbo. Te zvrsti športa so najbolj množične in jih najbolj gojijo tudi izven športnih društev in klubov (po šolah, v mladinskih organizacijah, sindikalnih in drugih), primanjkuje pa jim vsestranska organizacija in tehnična pomoč. Vsekakor bo tudi njihova naloga, da se zlasti na terenu ustanovi še več športnih društev in klubov. Za ostale športe (atletiko, kegljanje, rokomet, košarko, odbojko in plavanje) pa bodo pripravili le referate oziroma komisije pri občinskih zvezah, ki se bodo kasneje lahko postopoma razvile v samostojne strokovne odbore.

ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT

Vsestranska poživitev

- JE OSNOVNA MISEL OKRAJNE ZVEZE ZA TELESNO VZGOJO

Procej govora je bilo tudi o vezani le na enkratno letno dotacijo kakor doslej, pač pa se bodo sredstva v te sklade stekala preko vsega leta.
 Vsestransko pomoč so obljubili tudi okrajnemu odboru za izvedbo pionirskih iger, ki se bodo pričele že v letošnji zimski sezoni s smučarskimi prireditvami.
 R. Carman

Proračunih za leto 1962 in o finanstranju športa in telesne vzgoje na Gorenjskem. Na splošno so bili mnenja, da je treba pohiteti s pripravami za ustanovitev oziroma formiranje skladov pri občinah za telesno vzgojo, ker si od teh obetajo boljše odnose oziroma večja sredstva, saj ne bodo

Proračunih za leto 1962 in o finanstranju športa in telesne vzgoje na Gorenjskem. Na splošno so bili mnenja, da je treba pohiteti s pripravami za ustanovitev oziroma formiranje skladov pri občinah za telesno vzgojo, ker si od teh obetajo boljše odnose oziroma večja sredstva, saj ne bodo

Tudi drugič polna dvorana

Stražišče, 2. decembra - Partizan v Stražišču je v soboto zaradi izrednega zanimanja ponovil izredno uspešno torkovo jubilejno telovadno akademijo. Kljub temu, da to pot niso nastopili naši najboljši telovadci, je bila dvorana zasedena do zadnjega kotička. Tokrat je bila akademija namonjena šolski mladini, ki je v polnem številu prihitela, da bi si ogledala jubilejno akademijo v počastitev 40-letnice organiziranja telesno-vzgojnega dela. - J.

mali oglasi

- Prodaj zakonsko posteljo (flordrano, 2 nočni omari, globok otroški voziček, otroške smuči, 3 karnise. Naslov v prodajalni srečk v Radovljici 4655
- prodajam**
- Prodaj borova garažna vrata 195x215. Okroglo 11 4356
- Prodaj plemenskega vola, 450 kilogramov težkega. Križ 48, Komenda 4657
- Prodaj zapravljičev in navažni poljski voz v zelo dobrem stanju. Janez Knific, Zg. Besnica 8 4638
- Prodaj bika, 250 kg težkega. Zasavska 22, Kranj 4659
- Prodaj plemenskega vola. Perič, Povlje, Golnik 4660
- Prodaj elektromotor znamke -Simens- 3 do 4 KM. Naslov v oglasnem oddelku 4661
- Prodaj stroj za cvrnanje volne na 10 vreten v dobrem stanju. Poizve se v oglasnem oddelku 4662
- Po zelo ugodni ceni prodaj motorno kolo "Dunavija" in "Vespo" v odličnem stanju. Križaj, Naklo št. 9 4663

- štenega najditelja prosim, da jih proti nagradi vrne ali odda svoj naslov v čistilnico Labod 4664
- Iščem družinsko stanovanje v okolici Kranja. Plačam po dogovoru. Naslov v oglasnem oddelku 4665
- Sprejemim dimnikarskega pomočnika in vajenca. Hrana in stanovanje preskrbljeno. Stanislav Arh. Kidričeva 34a, Kamnik 4666
- Prekletemu neresničnemu besede, ki sem jih izrekel o Alojzu Čehu - milčniku, Ahmed Jukić 4667
- Čenjene stranke obveščamo, da smo preselili delavnico v Benediktovo ulico 1, Stražišče. V istih prostorih bo posloval tudi urad za kontrolo meril in dragocenih kovin po prej določenih datumih. "Tehtnica", Kranj 4668
- Sobo v Kranju nudim upokojenki oziroma osebi zaposleni 5 do 6 ur popoldan za varstvo in nego dojenčeta v dopoldanskem času. Naslov v oglasnem oddelku 4669
- Ker nujno potrebujem 200.000 din posojila, prosim vsakogar, ki bi mogel ustreči moji želji, naj dvigne moj naslov v oglasnem oddelku. Ostalo po dogovoru 4670

O vseh teh zadevah se bodo pogovarjali tudi na rodnih letnih občnih zborih društev in klubov, ki bodo v januarju prihodnjega leta; na plenumih posameznih strokovnih odborov in na skupščinah občinskih zvez, ki bodo že februarja, nato pa še v marcu na skupščini okrajne zveze.
 Precej govora je bilo tudi o strokovnih kadrih, ki jih primanjkuje za vse panoge športa. Zato so bili zglasni, da v okrajnem merilu ustanovijo center ali pa zavod za izobraževanje strokovnih kadrov. Soglasni so bili tudi s tem, da se v bodoče v okrajnem merilu organizirajo le boljše in kvalitetnejše prireditve ali tekmovanja, vsa množičnost pa naj se v bodoče razvija po občinah.

Posvetovanje sankajske zveze

Sankajska zveza Slovenije je organizirala v nedeljo na Jesenicah posvet, ki so se ga razen predstavnikov zveze udeležili tudi predstavniki domala vseh sankajskih klubov iz Slovenije. Na posvetovanju so največ govorili o bodočem delu, o delovnem programu in o koledarju tekmovanja za to sezono. Predvideli so tekmovanja za pokal Bohinja 21. januarja, za pokal Jesenic 28. januarja na Jesenicah, za republiško tekmovanje kolektivov 25. februarja. Organizirali bodo tudi partizansko tekmovanje na Jelovici (čas bodo določili naknadno).

Glede na nepričakovan poraz, ki ga je doživel Podhale iz Poljske v soboto zvečer na Jesenicah, je predlagal Jeseničanom, da bi igrali povratno tekmo. Ta je bila v nedeljo dopoldne. Gostje so igrali v isti postavi, trener Wolkevič pa nekaterim domačinom ni dovolil nastopiti, ker so je spričo grobe igre Poljakov bal

Hokej na ledu V povratni tekmi Podhale premagal Jesenice

Glede na nepričakovan poraz, ki ga je doživel Podhale iz Poljske v soboto zvečer na Jesenicah, je predlagal Jeseničanom, da bi igrali povratno tekmo. Ta je bila v nedeljo dopoldne. Gostje so igrali v isti postavi, trener Wolkevič pa nekaterim domačinom ni dovolil nastopiti, ker so je spričo grobe igre Poljakov bal

SANKAJCI SE BODO ZBRALI

Kranj - Čeprav še ni snega, sankajci kranjskega Triglava že mislijo na novo sezono. Zato se bodo danes, 6. decembra, ob 18. uri zbrali na prvem sestanku v letošnji sezoni, in sicer v pisarni športnega društva Triglav na Tišovem trgu.
 Na tem sestanku se bodo med drugim pogovarili o povečanju članstva v sankajškem klubu in o registraciji tekmovalcev za letošnje tekmovalno sezono. Ljubiteljem sankanja ne kaže zamuditi tega sestanka.

Tekstilindus zmagovalec

Kranj (B. F.) - V počastitev Dneva republike je priredila sahovska sekcija "Planika" sindikalni ekipni brzovalniški, ki se ga je udeležilo 9 štiriclanskih moštev. Prvo mesto je osvojila s 26 točkami ekipa Tekstilindusa in poleg dveh pokalov (ob 20-letnici vsaje in za Dan republike) dobila za nagrado štiri pare čevljev, "Planike". Druga je bila Planika I 24 točk, 3. Svoboda - Stražišče 23,5, 4. Sava I 16,5 točk itd. Vse omenjene ekipe so prejele praktične nagrade, ki so jih dala podjetja nastopajočih ekip.

NAMIZNI TENIS NA PODEŽELJU

Voklo, 3. decembra - Odbor za namizni tenis pri Okrajni zvezi za telesno kulturo Kranj je organiziral letošnje namiznoteniško prvenstvo Gorenjske med partizanskimi društvi. Zal udeležba ni bila preveč številna, saj je nastopilo le 16 tekmovalcev iz Zabnice, Trboja in Voglji. Rezultati: polfinale - Mohor (Voglje) : Hafner (Zabnica) 2:0, Vehovec (Voglje) : Oblak (Zabnica) 2:1, finale - Vehovec : Mohor 2:0. Končni vrstni red: 1. Vehovec, 2. Mohor, 3. Oblak, 4. Hafner, 5. Šimnovec (Trboje) itd. - J. J.
 Kranj (R. Č.) - Kakor po vseh drugih krajih Slovenije se tudi na Gorenjskem temeljito pripravljajo na letošnje redno skupščino TVD Partizan Slovenije, ki bo 10. decembra letos v Ljubljani. Te skupščine se bo letos udeležilo z Gorenjske 12 delegatov.

OSTAJO

Ilače svetlo modre barve, črtasti vzorec, rob izpuščen sem izgubil na poti od čistilnice Labod do Stružvega 27. novembra. Po-

gledališče

PRESERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ
 P. H. Herbert - VSAKIH STO LET- za red DIJASKI bo danes 6. decembra 1961, ob 20. uri in ne jutri, 7. decembra.

Hans Werner Richter

POBRAŽENI

-What's that? - je dejal vojak in pogledal Buchwald. Odgrnil je odejo in našel bukov kol. V barako sta stopila dva častnika. Za pasom sta jima viseli torbici za smokrese. Vojak jima je pomahal. Častnika sta si ogledala bukovo krepelo.
 -Kaj ste hoteli z njo? - je vprašal eden izmed njiju.
 -Braniti sem se hotel. - je dejal Buchwald.
 -Pred kom? - je vprašal Buchwald.
 -Pred...
 -Poljake ste hoteli napasti, kaj? - je vprašal Buchwald.
 -Pred laboriščno tajno policijo. - je zašepetal Buchwald.
 -Laboriščno tajno policijo? - je dejal častnik.
 -Kaj je to? - je vprašal Buchwald.
 Buchwald je molčal. Proseče se je ozrl proti Guehlerju.
 Častnik je poklekal vojake in jim dejal nekaj besed v angleščini. Vojaki so obklokali Buchwald in ga odpeljali iz barake.
 -Hotel se je braniti pred nacisti. - je dejal Guehler.
 Častnik ga je prezirljivo pogledal in močje odšel iz barake. Guehler je padel na posteljo.
 -To vendar ni mogoče. - je zašepetal, -to ni mogoče! -
 -Zaradi tega so te svinje tekle skozi našo barako. - je dejal Grundmann.
 -Pridi, pomagati mu moramo! - Obklepa sta plašče in odšla k vratom. Pred vrati

so stali ameriški vojaki. Napotili so ju nazaj v barako, ki je bila zastražena.
 -Want you to piss? - je dejal eden izmed vojakov.
 -Yes. -
 Vojak ju je spremil do kopalnice. Ustavil se je zraven njiju in ju ves čas opazoval. Molče so se vrnil nazaj v barako.
 Vojak jima je dejal: »Dirty nazifools.«
 Ničesar nista dejala. Z oddaljene ravnine, ki je ležala za pregrajo noči, je vel veter in sipal sneg po strehah.
 V baraki sta stala dva ameriška vojaka, naslonjena na postelje. V rokah sta imela bambusove palice. Nasproti jima je prišel Prohaska.
 -Naglo! - je dejal. -Tako je postelje! Takšno je povešje. -
 Slekli so se in zlezli pod odeje. V baraki so v svo noč gorele luči. Slišali so, kako se je izmenjala straža. Guehler je šepnil:
 -Kaj bodo storili z Buchwaldom? -
 -Se bo že znašel. - je dejal Grundmann.
 -Tisnati! - je zarjovel Prohaska.
 Guehler je umolknil. Ležal je na hrbtu in sirmel predse.
 -Zanje smo vsi nacisti. - je pomislil. -vsi. Ne poznajo razlike. -
 Ponoči je prišel mimo Prohaska in se ustavil pri njegovi postelji. Sklonil se je k njemu in zašepetal: -Baraka je zastražena. Sumijo, da smo sodelovali pri pretepu s Poljaki. -
 -Svinjarija! - je dejal Grundmann. -Ko je šlo za nas, niso prišli. Mi bi lahko poginili, zdaj pa, ko gre za Poljake, so takoj poskočili. -
 -Mi smo samo Nemci. - je šepetal Guehler. -in to ni tako važno. -
 -Vse skupaj je sranje, nič drugega vam ne pravim. -
 Grundmann se je vrnil. Postelja pod njim je škripala.
 -Nič govoriti! - je dejal eden izmed vojakov.
 Prohaska se je vrnil v svojo posteljo. S straž-

nega stolpa pri glavnem vходу so se razlegali zahtegjeni zvoki trobente. Guehler je zaprl oči in prisluhnil. Vedno bolj so naraščali in začet zamrl v vetru, ki je tuilil okrog barake.

XXIII

Barake so bile tri dni zastražene. Pred vrati so stali vojaki in niso pustili nikogar ven. Stražarji so jih spremljali, kadar so šli jest, pa tudi v kopalnico je zraven njih stal vojak in jih opazoval. Nekeč, ko so jih peljali v kuhinjo, so videli na cesti Poljake v vrsti.
 -Ti, ti! Bodo izginiti. - je dejal Grundmann.
 Videli so Poljake, kako so odšli iz taborišča. Na cesti so stali ameriške straže. Tretjega dne se je vrnil Buchwald. V barako sta ga pripeljala dva vojaka, Grundmann je dejal:
 -No, so te končno spustili? -
 -Ni šlo lahko. - je dejal Buchwald.
 -Kaj so hoteli od tebe? -
 -Zastlivanje za zastlivanje. Toda major me je spoznal in potem sem smel oditi. -
 -Pa ostali? -
 -Dvanaesti so jih ujeli, vendar vsi trdijo, da so nedolžni. Tudi narednik je med njimi. Ročil me je, naj ne izdam, da mi je grozil s taboriščnim sodiščem. -
 -In ti nisi ničesar povedal? -
 -Ne. - je dejal Buchwald. -ničesar nisem povedal. -
 Legel je na posteljo in zaprl oči.
 Imel je utrujen in izmučen obraz.
 -Čemu nisi povedal? - je vprašal Buchwald.
 -Premislil sem se. - je šepetal Buchwald. -to moramo urediti sami. Odkar sem spoznal Američane, vem, da moramo opraviti sami z nacisti. -
 -Morda imaš prav. - je dejal Grundmann.
 -Za večino Američanov smo deloma nacisti, deloma izdajalci. Povsem drugačno ljudstvo so. Vse ocenjujejo s svojega stališča in kar je bilo prej po našem mnenju pravilno, postane nenadoma nepravilno in narobe. -

-In kaj nameravaš sedaj? -
 -Nič. Molčati, zapreti gobec in čakati. -
 -Da. - je dejal Grundmann. -to bo najbolje. -
 -Zaprli so me skupaj z njimi. Je spet prišel Buchwald. -sedel sem z njimi dva dni in dve noči in se prepiral. Rekl so, da moramo dobiti vojno, sicer bo šlo pri nas vse rakom živžgal. Jaz pa sem jim dejal, da ne moremo več dobiti vojne. Potem so postajali vedno bolj tihi in eden izmed njih mi je dejal, da imam morda prav. Toda ko so prišli pred Američane, so me zasliševanjem nalašč vzbujali vtis, da so zagrizeni nacisti. -
 -Niso razbojniki. - je dejal Buchwald. -temveč fanatiki. Treba jih je uničiti ali prepričati, da so v zmoti. Jaz sem za prepričevanje. -
 -Pa bukovno krpelo? - je vprašal Guehler.
 -Pri Američanih je. -
 -Da. - je dejal Guehler. -prav imaš. Pretvarjati se moramo, češ da smo znanje, potem pa jih posamič pridobiti na našo stran. -
 -Podtalna dejavnost. - je tiho šepnil Grundmann.
 -Prav tako, kakor v Nemčiji, toda še nevarneje. - je dejal Guehler. -Nacional-socializem se ni namreč še nikoli ni zdel tako nevaren, kakor tukaj - v Ameriki. -
 Cez tri dni so se stražarji umaknili. Bilo je prav na silvestrov popoldan. Snežni metej se je polegel. Severovzhodni veter iz daljne nižine je prinesel s seboj jasno vreme z mrazom.
 Zvečer so odšli v kuhinjo k silvestrovanju. Pih so pivo in kadili ameriške cigarete. Prišel je ameriški major v spremstvu kapetana in stopal med dolgimi vrstami miz. Za njima je šel nemški bataljonski narednik.
 -Srečno novo leto in da bi se še letos vrnil na svoje domove! - je dejal major.
 -Srečno novo leto, gospod major! - so klicali ujetniki.
 -Zapojte! - je dejal narednik.
 Ujetniki so zapeli:
 -Samo še enkrat proti Franciji, Angliji in USA, da bo vse končano... -

CANRARIJEVCI

Po hišah nismo dosti hodili, radi pa bi prepevali, a nismo bili na »dobrem glasu«. Vse lepše so prepevali Primorci...

Anton Demšar pa pravi, da so stanovali v prijazni hiši, ki je stala bolj na samem. Mož je drvaril, oba pa sta bila zelo prijazna, on in ona. Tudi kaj za zob sta jima dala in celo kakšen požirek žganja, ki zaradi mrza ni škodoval. Stražaril pa je ob velikem drevesu, kakih tri sto metrov od hiše...

Del Bičkovega voda je bil prve dni pri Maticu na Pečeh, potem pa pri Grogovcu na Jelenščah. O tem pripoveduje Grogovčeva Ivanka:

...Bilo je okoli trideset fantov, ki jim je poveleval Franc Biček. Z njim je bil tudi njegov brat Henrik, pa Čopi, Padovan, Kovačič s sinovoma... Bili so delavci, v glavnem Primorci.

Ive Subić je med tem narisal nekaj portretov nekaterih partizanov; to so bili prvi partizanski likovni izdelki te vrste. Žal so potem izginili. Risal je tudi propagandne letake, ki so jih patrolje raznašale po dolini: stisnjene pesti, roke, ki trgajo verige, zvezde in podobno s primernimi gesli! »V boj za svobodo!«, »Bratje, podajmo si roke!«, »Mi delavci — vi delavci!«, kar je bilo namenjeno nemškimi vojakom in podobno.

Miha Demšar, ki je bil tudi v Jakovi četi, se spominja, kako so šli po hrano:

»Nekega dne je komandir Jaka vprašal: »Kdo gre z menoj?«

Pa ni povedal — ne po kaj ne kam. In nismo ga vpraševali. Priglasili pa smo se od kraja, zaupali smo mu bolj kot očetu.

Vzeli smo nahrbtnike in odšli. Z nočjo smo prišli v Besnico. Ljudje še niso spali. Kazalo je, da se Jaka z ljudmi pozna, čeprav ni bil domačin. Za nami je tedaj pritekla neka ženska in nas zasopljeno povabila:

»Se k nam pridite. Prej ne hodite naprej. Vsaj toliko, da vas bomo videli!«

To nas je ogrelo, zakaj ljudje so nas imeli za svoje, čeprav je bilo hudo nevarno. Šli smo z njo...

V hiši so nas ogledovali, kot bi bili na razstavi, potem pa so nam napolnili nahrbtnike. Jaku pa so rekli: »Res, fejsť fante imaš!«

Tudi drugod smo se dobili dovolj hrane, potem pa se je nekdo celo ponudil:

»Nekaj časa vam jo bom peljal. Gotovo imate daleč!«

Pred nami je bila resnično dolga pot, a do jutra smo zadovoljni, čeprav upehani, prilezli v Dražgoše!

Nekaj dni pred napadom je prišel tja gor tudi Lojze Kebe, član PK. Sekretar Tone Dolinšek je ostal na terenu v okolici Kranja, prav tako pa tudi člana Mira Svetina in Tomo Brejce. Politično delo po dolini ni smelo zaspiti.

Tudi Kebe je že prinesel vesti, da se spodaj zbirajo Nemci, kar je sporočil tudi pismonoša in drugi ljudje, ki so odhajali v dolino. Nemci so grozili, da bodo prišli nad Dražgoše...

OBLAKI SE TEMNIJO

Minili so Trije kralji in vse očitneje je bilo, da se spopadu ne bodo ogibali. Nemci so se nedvomno zbirali zato, da bi udarili na Dražgoše.

Eden izmed vaščanov o teh dneh pravi: »Če je šel kdo izmed nas v dolino, smo ga obvrnili kar zasuli z vprašanji... Že vseskozi smo se bali, kdaj nas bodo Nemci zgrabili. S partizani vred! Oni pa se niso bali nemških groženj in napovedi...

Možaki smo večidel hodili delat v Jelovico. Ob prekladanju hlevov in ob vožnji smo se nekako zamotili.

V sredo in četrtek so bili partizani še prav brezskrbni. Če smo katerega vprašali, kako se počuti pri nas, je bil vsak zadovoljen in bi rad tu celo prezimil...

Dolgčas, ples in zadimljeni lokali

KAKO SE MLADINA ZABAVA? KAKO PREŽIVLJA PROSTI ČAS — POPOLDNEVE, NEDELJE IN PRAZNIKE? IN DOLGE ZIMSKE SOBOTE VEČERE? ALI SMO POSKRBELI ZA SOLIDNO IN ZDRAVO ZABAVO — ALI PA SMO VSE SKUPAJ PREPUSTILI IZNAJDLJIVOSTI POSAMEZNIKOV, SLUČAJNOSTI, VESELICARSTVU IN LOVU ZA FICKE NEKATERIH ORGANIZACIJ?

PROSTI ČAS povzroča že dlje v zapadnih državah blaginje vedno večje težave. Države, ki so na račun stoletnega izjemanja svojih lastnih državljanov in še hujšega ekonomskega in fizičnega uničevanja prebivalcev kolonij začele osvobajati svoje državljanke suženjskih delovnih pogojev, naenkrat ne vedo več, kaj bi jim nudile v času, ko ne delajo.

Nedvomno je prosti čas korak naprej v ustvarjanju bolj človeške podobe človeka. Človek pa je zdaj na razpotju, ubere lahko dve poti: ali se prepusti uživanju trenutka ali pa ubere pot izpopolnjevanja in razvijanja svojih sposobnosti. Tu se začneja senca na stran povečevanja prostega

To za uvod — s pripombo, da je vsebina smiselne usmeritve prostega časa le razvijanje sposobnosti posameznika.

PRI NAS JE DRUGAČE. — Pri nas ima mladina v prostem času dovolj možnosti, da razvija svoje ustvarjalne sposobnosti, ki koristijo vsakemu posamezniku in družbi kot celoti. Pri nas mladina v prostem času aktivno dela v organih samoupravljanja, v tovarnah, na šolah, v združnih svetih — povsod, na stebnem koraku je čutili utrip mladega srca.

Res je, tudi pri nas se pojavljajo razni poskusi uvajanja komercializirane kulture po vzorcih Zapada, a večidel naletijo na gluha ušesa. NOČNI IZLET je en

seboj ozko povezani. V prostem času se mladina tudi zabava, povsem naravno je to (tako je bilo celo v »dobrih starih časih«). In najljubša zabava mladih je bil že od nekdaj ples.

Sociologi menijo, da je ples elementarna človekova potreba, kjer se uveljavljata nagon primitivnega človeka po izglajeni, vezani kretnji in njegovo nalivno veselje do glasbe in ritma. Ples je izraz življenja, prav tako pomemben kot katerikoli drugo elementarno človekovo delovanje.

Nekateri zelo radi plešejo in plešejo samo zaradi plesa; drugi plešejo samo večkrat, če so na primer iz kakršnegakoli vzroka preveč dobre volje ali če se drugače ne morejo spoznati z očarljivo (lahko tudi manj očarljivo) gosposično (ali gospo); so pa tudi taki, ki sploh ne plešejo — iz principa, ali zato, ker ne znajo.

Povprašajmo plesalce in plesalke, kaj menijo o plesu!

— Ples mi je najljubša zabava, toda le, če plesalec dobro pleše; ob lepi glasbi postanem romantična...

— Plešem, da se razvedrim, zakaj samo delati človek ne more...

— Na ples pridem zato, da se nekoliko otresem vsakdanjih skrbi...

— Plešem zaradi plesa samega, zaradi glasbe, zaradi gibanja...

— Na plesu spoznaš celo galerijo novih značajev, priučiš se lepemu vedenju...

— Ples mi je edina zabava, toda če plesalka slabo pleše, raje sedim...

— Morda je ples zato tako priljubljen, ker tu lahko poveš delcetu oš zvočnih valčkov, da jo imaš rad in jo povabiš na sestanek...

Pa tudi na take odgovore naletimo (boj rečko):

— Plešem samo, če sem že toliko pijan, da ne vem, kaj delam...

— Sploh ne plešem in tudi ne znam plesati. Mislim pa, da to ne bo vzrok, da se ne bi poročil in da ne bi bil srečen v življenju...

KRANJ, SOBOTA ZVEČER — Skozi meglo tipajo žarometi avtomobilov in prišči dež. Ulice so polne, ljudje odhajajo iz kina...

Osem je šele in zgodaj je še, da bi odšli spat. Nekateri odidejo domov gledat televizijski prenos, nekateri gredo spat, nekateri na sprehod v Majdičev log ali kam drugam. — Kaj pa ostali?

Prisluhnimo skupini na pločniku pred avtobusno postajo?

— Kam?

— Prekleti dolgčas, saj se nimaš kam dati, nekjer nobenega plesa, samo v »Telksasu«, tja pa ne grem!

— Oh, do grla sem že sit Kranja. Spat grem.

— Gremo na dva deci v Park? Tam je večih zanimivo.

— Ne! Jaz grem v »Telksas«. — Grete tudi vi? Saj drugam ne moreš, edino tu je ples. Če nam ne bo všeč, gremo pa potem spat.

Zavili so po Jelenovem klancu, čez most in potem v restavracijo Iskre. Aha, to je torej »Telksas«. Naj vstopimo?

Mladinski ples v Delavskem domu (Foto: Franc Perdan)

Časa v zapadnoevropskih državah in državah Severne Amerike, kjer komercializirana kultura in še razne nižje oblike vsakdanjega »preganjanja prostega časa« gonijo človeka v vse bolj primitivno sproščanje njegovih nagonov. Ta »jedturna« dejavnost, da bi zadostila trenutnim potrebam ljudi, potrebam po kar se da bolj primitivnem sproščanju napetosti, urva vse močnejše dražljaje. Zanje je značilna kratka doba učinkovanja, ki pa popolnoma izpolni črna tistosa, ki dražljaj sprejema. Ko dražljaj preneha, ne ostane v človeku ničesar, kar bi ga trajno zadovoljevalo. Spet je prepričan svoji lastni praznini in išče zato novih dražljajev, ki pa morajo biti močnejši od prejšnjih, zakaj sicer ga dolgočasnostjo...

tak primer, drugi pa ČRNE MAČKE, kjer pa je šlo menda bolj za senzacijo kot pa za širši pojav. Kljub sicer pogostim pripombam na račun ranosti in delavnosti mladine v nekaterih kranjskih srednjih šolah in kljub sentimentalnemu obujanju spominov na »dobre stare čase« mora vendarle vsak priznati, da večji del naše mladine danes aktivno po-

Iskrina restavracija v nedeljo zvečer (Foto: Franc Perdan)

maga — kakorkoli že — pri gradnji naše socialistične domovine.

PROSTI ČAS, ZABAVA, PLES. Trije pojmi so to, pa vendar med

— Vatoprina — osem kovačev. (Saj drago pa ni!)

Orkester igra »Murke«, potem pa pride na vrsto polka. Prostor

NESREČE

PO NESREČI JE POBEGNIL V soboto, 2. decembra, ob 16. uri je vozil Jože Hutar osebni avtomobil z Jesenic proti Kranjski gori. Tam pa je pri hiši, številka 63 prehitel pešca Borjana Oltza. Pri tem ga je z vrhnim delom avtomobila zadel v ramo, mu jo izpahnil in mu razen tega hudo poškodoval še kolenec. Voznik avtomobila ni ustavil, pač pa je pogнал proti Planici, kjer pa so ga organi Ljudske milice kmalu ustavili.

TOVORNJAKA STA TRČILA Med vasema Podgora in Treblja je prišlo v soboto, 2. decembra, do prometne nesreče. Na nepredvidnem ovinku sta trčila tovornjaka, ki sta ju upravljala Drago Kolenc z Jesenic in Valentin Tavčar iz Podgore. Nesreča se je sicer končala brez telesnih poškodb, materialna škoda na tovornjakih pa znaša okrog 200.000 dinarjev.

MOTORIST PODRL KOLESARJA V nedeljo, 3. decembra, ob 19.30 uri je na črni II. reda v Logu pri Škofji Loki motorist Jože Kon-

za ples ni veliko — saj tu ni moč plešati, n. pr. angleški valček, če se med mizami gnete tri-deset parov.

Opozorilni napis v Iskrini restavraciji.

Pa kaj zato. Glavno je, da se človek vrta in da sploh lahko kam gre!

Sedemo k mizi, kjer dva že sediša. Narokim kavo. Prinese jo mlad nataškar, toda brez žličke in voče. Tudi alkoholne pijače servirajo brez pladnja in voče. Na stenskih so napis: Če me razbijš, vodi, moja vrednost je trikratna. Ali: Razbij me in plačaj me boš trikratno. Zraven je narišan poln kozarec.

Redakcija našega lista je pred dnevi prejela dopis, kjer se nekoč pritožuje nad prirejanjem takih plesov in v takih lokalih. Iskrina restavracija — v delavnicah jedilnic — menda res ni primerna za mladinske plesne. Vzdušje je veseličarstvo, postrežba ne na višini, tudi kak kozarec se večkrat razbije (kljub opozorilnim napisom). Garderoba in stranišče sta točno drug zraven drugega. Sploh pa so sanitarne naprave slabe, prostor je zadimljen — v ponedeljek pa je tu spet jedilnica!

V soboto zvečer drugje v Kranju ni bilo zabave za mladino, če izzamemo seveda, da se mišči zabavajo tudi v gostinskih lokalih, ki so bili precej polni in kjer je precej živahno. Vendar teh ne moremo šteti v isto kategorijo, ki bi ji rekli — organizirana zabava mladine.

KRANJ, NEDELJA ZVEČER — Mladinski ples je zdaj vsako nedeljo popoldne v prostorih Delavskega doma. Solidno! Tu igra kranjski mladinski jazz orkester — v nedeljo je bil v polni zasedbi. Vodi ga član Adamičevega orkestra Franc Puhar. Glasbi torej ni kaj oprekat, to so mi povedali tudi plesalci in plesalke, ki jih je bilo precej. Pograbajo samo stolov in miz, da bi lahko sedeli in poklepetali. Tako pa se gneto na hodnikih in ob točlni mizi, kjer prednjače le nealkoholne pijače. Vse skupaj je bolj podobno plesnim vajam kot pravemu mladinskemu plesu. Zato marškomu tudi ni všeč in ne gre tja.

Restavracija Iskre v nedeljo zvečer — slika je podobna kot sinoči, le nekoliko več ljudi je (tudi nekoliko več pijanih).

Vsako soboto in nedeljo so pleli tudi v Domu JLA, le to soboto in nedeljo plesa ni bilo. — Tudi prostori niso najbolj primerni.

Ples je ob nedeljah popoldne tudi v Strazaru, prekalo nedeljo pa je bil ples tudi v domu na Primakovcu.

Ugotovitev: za zabavo mladine kljub vsemu temu ni dobro poskrbljeno. V Kranju ni plesa, ki bi bil soliden v vseh pogledih in kamor bi res vsakdo lahko šel in se prijetno zabaval. Se vedno ostanejo gostinski lokali — Park, Jelen, Mestna slaščičarna, pa tudi bolj zakonite gostilne. Ali pa razne slovarne ali manj slučajnastne prireditve po podeželju in v drugih gorejskih centrih (Radovljica, kjer so vsako nedeljo plesne vaje postale že kar tradicionalne in dobro obiskane). Na Jesenicah na primer je znano, da mladina vsak večer obiskuje hotel Korotan, kjer se pridno zabava — s kvartanjem. Da, tudi tako se zabava naša mladina! — A. T.

bodice

Včasih je bil v navadi rek: »Dobra vaga v nebesa pomaga.« Če se je kdo zavoljo »dobre vage« skobacal čez nebeski prag, zares ne vem, prepričan pa sem, da si je za marsikdo nakopal zaradi »slabe vage« hude nevolčnosti.

Ni da bi komur koli grozil, svoje bom pa le povedal. — Ondam me je zaneslo v restavracijo Iskra. Slišal sem narobe o nekaterih kozarcih, ki so prišli navzkriž z »dobro vago«. Tisti iz restavracije trdijo, da držijo 1 deciliter, jaz pa pravim, da so dovolj veliki samo na pogled. Ko mi nihče ni gledal pod prste, sem brez preli vsobino v drug kozarec in ročno ugotovil, da so me nasankali točno za četrtinko decilitra. To se pravi, da tisti kozarci iz nekoliko debelejšega stekla pihlo goljufajo! Čisto pa je nisem verjel. Naročil sem nov kozarec konjaka in poskus s prelivanjem in merjenjem ponovil. Rezultat isti! Pa so mi ti poskusi tako ugajali, da sem ponovil v treje.

Spet sem bil prikrčan za četrtinko decilitra. Torej sem imel trojni dokaz, vsakakor dovolj da vzdignem svoj prst. Nenadoma pa mi je šinilo v glavo, da so me tistanki iz restavracije nasankali natanko za tričetrt decilitra. — Ne

boste me ne, — sem dejal in naročil še en kozarec konjaka. Zvrnil sem ga vase in dejal: »Tako, zdaj sem pa kviti!«

Ampak z Marjano pa tistokrat nisem bil tako hitro »kviti!« Nič ni pomagalo moje zatrjevanje, da sem se ga »službeno« nalezel. Ko sem drugi dan preganjal mačka, sem ugotovil, da ga nimam zavoljo štirih konjakov, temveč zavoljo Marjanine pridige.

V petek bo privedilo naše uredništvo novinarski večer v Predvoru, zato ne bo napak, če bom naredil malo reklame. Za nas bo to reklama, za Predvorčane pa predujem. Toliko nerodnosti sem namreč opazil, da jim jo tudi v najljubših časih ne bo zmanjkalo. Eno ali dve bom zaplenil, zaradi ostalih nerodnosti jih bom pa že v petek ustno prečesal.

To pot se mi je pa Marjana obesila za pete. Menda zato, da se ga ne bi spet kje »službeno« nakresal.

Ko je moj »angel varuh« v Predvoru lezel iz avtomobila (beri: konzerva!), je vprašal: »Kje pa sva?«

»Na smetišču!« se je oglašilo za Marjaninim hrbtom. Kar posinela je zavoljo te opazke. Pomislite, ona na smetišču!

Fantinu, ki je postregel s takim pojasnjenim, bi najrajši stisnil v pest sto dinarjev. Na smetišču! Pogledal sem krog sebe, nazadnje

pa še na fla. Zares je bil prostor, kjer sva se ustavila, tako nastan z avtobusnim vozovnicama, cigaretnimi ogorci, vžigalnicami in kosci papirja, da mi je vzelo sapo. Pa še tri ali štiri škatlice od cigaret sem našel, pa nekaj listov solate povrhu. In prav pred PROSVETNIM DOMOM.

— Menda ne odlagate tu smeti? — sem povprašal fantiča, ki naju je tako prijazno počel.

— Mi ne, ampak avtobusni sprevozniki čistijo tule avtobuse, kadar čakajo na odhod, — se je zagal pobec in odžvižgal krog ogla.

Ce že nergam zavoljo čistoče sradi Predvoru, bom pa še kanalizacijo »spucal«. — Ondam se je na vsem lepem v kanalu nekaj zalaknilo. Čev na vsem lepem ni hotela več požirati vode. Ker ni zalagla beseda, so jo nekje odprli. Česa le niso Predvorčani zmetali vanjo! Na dan so izvlekli veliko konzervno škatlo, staro črpalko, pa ostanke od žganjekube, čunje... Oprostite, tu bom menjal naštevati, ker nimam dovolj prostora. Potlej se pa čudijo, če se na vsem lepem kanalizacija zamaši.

Pa (tudi potok, ki teče skozi vas, ni najprimernejša pot, po kateri odplavljajo razne odpadke. — Upam, da mi bodo priznali, ko se bom v petek oglašil v njihovem kraju!

Do takrat pa vas pozdravlja vaš Bodičar